

VISŲ BALŲ KATALIKAI
DARBININKAI VIENYKĖS

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPŲ DARBININKŲ KOOPERATYVŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR
PENKTADIENIAIS

Eina nuo 1935 m.

RUGSEJO-SEPTEMBER 21, 1926, ANTRADIENIS, Nr. 73

Kaina 5 centai

Floridoj per audrą žuvo virš 1000 žmonių Atsišaukimas i Amerikos Lietuvius

\$125,000,000 NUOSTOLIŲ
Pereitą subatą garsioji Florida, spekuliantų rojus, virto baisiu pragaru.

Naktį iš pėnnyčios i subatą nuq jūrės trenkė i Floridos pakrantes baisiausia audra. Audra atūžė nuo Bahamos salų. Audra šlavė viską nuo savo tako juostoj daug maž 60 mailių platumo.

Apie baisios audros atūžimą prieš keletą valandų buvo pranešta iš Washingtono. Centralis Suv. Valstijų oro spėjimo biuras patėmijo kilusią audrą ir ispėjo miestus, i kurių link audra artinosi.

Florida yra pusiasalis nusidriekęs i pietus link Kubos salos. Viesula trenkė visu smarkumų ten, kur guli vienas garsiausių Floridos miestų Miami. Tas miestas ir nukentėjo daugiausia.

Vien tamje mieste žmonių žuvo 500 su viršum ir sužesita apie 40,000 žmonių. Vien tamje mieste piniginių nuostolių būsią apie \$125,000,000. Iš viso audros juostoj žuvo 1000 su viršum žmonių.

Audra dar nepasibaigė ir ji perlekus per Florida, lekia per Meksiką užlaį ir gal baisy trenksmu smogs i pietines dalis Louisianos ir Alabamos valstijų. New Orlando miestas jau laukia audros ir barometras ten rodo audros prisiartinimą.

Miami'o miestą audra iš jūrės pasiekė anksti subatos rytą. Trenkė visu smarkumu iš pat pradžios. Miami'o miestas turi vieną gražiausių ir saugiausių pasaulyje uostų. Tame uoste buvo visokių visokiausių laivų. Audrai užėjus uoste vanduo taip i siūbuotas tapo, kad neliko jame nei vieno laivo. Dažomi laivai arba tuoj skendo arba buvo blokšti baisy bangų i akmeninį krantą ir sudužo. Tarpe žuvusių laivų buvo ir jachta vadinama Nohab, kuri seniau buvo Vokietijos kaizerio nuosavybė. Ji kainavo \$100,000. Toji jachta trūko perpus ir nuskeno.

Audrai prisiartinant Miami'o oro spėjimo biuras su visais instrumentais laukė prisirengęs daryti tēmijimus ir užrašus. Bet baisy vėjās trenkės i krantą nuslavė visus oro spėjimo instrumentus ir prietaisus. Nebuvo galima išmieruoti viesulos greitumų. Kai vėjo greitumą rodąs instrumentas rodė 120 mailių valandoj, tai vėjui dar smarkiau papūtus instrumentas tapo sudaužytas. Oro spėjikai sako, kad vėjas lėkė nemažiau, kaip 130 mailių valandoj.

Su baisy vėju užtelėjo baisiausias lytus. Miami'o

miestas yra lygumoj. Tai visos gatvės greit virto i upes ir neapsemty gatvių veik neliko, gatvėse vandens buvo 4 pėdos, o kitur kartais buvo 10 p. gilumo.

Tūkstančiai puikiausių palmų ir pušių ir kitokių medžių, krūmų ir gėlynų išriausta. Namai emė griūti, o drūtųjų namų langai išpyškėjo, stogai nulakiojo, kaminau nuvirto, iškabos nulakstė.

Didžiulių puikiausių krautvių langai tapo išdaūžyti, o lietus tuo tarpu baisiomis srovėmis pylė. Tai pro išdaūžytus langus pilnos krautvės vandens priūžė. Krautvėse užė vėjas, vartė gerybes ir tos gerybės buvo vandens apsemtos. Subatoj jokie bizniai, jokie darbai negalėjo prasidėti, jokie bankai, jokie ofisai neatsidare.

Pragariškas vėjas ir tvartinis lietus užė devynias valandas. Po to laiko apsistojė ir žmonės emė išeidinėti iš griuvėsių lauk, emė gelbėti gerybes ir teikti paramą užterėjusiems ir apstipintiems.

Bet tuoj vėjas atsinajino ir papūtė dar didesniu smarkumu. Pūtė per dvi valandi.

Tik vėlai subatoj po pietų atsidarė keletas valgyklų. Bet ir tai neilgam, nes nei gaza, nei elektros nebuvo. Maistas buvo sugadytas.

Miami ir kiti audros paliesti miestai ir miesteliai tuoj buvo nuo viso pasaulio atkirsti. Telefonas ir telegrafas neveikė. Buvo nuolatai bandoma per radio susisiekti audros metu ir po audros su Miami. Bet nei žodžio negauta. Washingtono valdžia bandė susižinoti su savo ištaišgomis, bet atsakymo negavo. Žinių tik gauta iš artimesnių miestų buvusių arti audros juostos. Bet žinios nebuvo pilnos.

Pilnesnių žinių apie nesvietišką viesulą buvo gauta sekančiais: Iš Miami subatoj apie 4 val. po pietų du laikraštinku pagriebė troką pasileido per nuteriotą kraštą. Kelionė buvo baisy. Kelias buvo užverstas medžiais ir griuvėsiais. Palengva te galėjo važiuoti. Galop reikėjo "detour" daryti. Ir iškelio išsisukus jų trokas paskeno purvan. Tada tuodu laikraštinku brido ir ėjo pėsti. Pasiekė geležinkelį, juo ėjo ir pasiekė vidurnaktyje fortą Lauderdale, kurs guli už 20 mailių nuo Miami. Tas fortas besąs audros nuteirintas ir susiekti su pasauliu negalėjo. Su pabėgėliais pasilsėjo porą valandų apgriuvusioje mokykloje, pasisamdė automobilių ir nedėlioj 11 val. iš ryto pasiekė Palm Beach, kurs nebuvo

audros juostoj. Šie tai laikraštinkai ir buvo pirmi pranešti baisyas naujienas viesulos juostoj.

Dar pačioj audros pradžioj iš Miami buvo atsišaukta i Floridos gubernatorių, kad skubėtų rengti pagelbą. Gavęs pilnesnių žinių gubernatorių išakė visiems artimesiems miestams skubėti i nukentėjusius miestus. Toliau gubernatorių atsišaukė i Amerikos Raudonąjį Kryžių imti visą gelbėjimo darbą i savo rankas. Raudonasis Kryžius tuoj atsiliepė ir pirmutinę pagelbą pasiuntė orlaiviais. Toliau artimesiems Raudonojo Kryžiaus skyriams liepė vykti traukiniais, automobiliais, busais i nuteiriotą juostą. Įsakytą visiems Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyriams būti gataviems vykkti i nukentėjusias vietas, nes gal ne vien Florida bus paliesta.

Naujausios žinios praneša, kad audra jau perėjo per Florida, pasiekė vakarinę Floridos kraštą, kur teipgi yra puikių miestų ir dvarų. Audros juostoj buvo Edisono ir Fordo dvarai. Abu dvarai guli greta viens kito ir abu labai nukentėjo.

Pilnos apie baisy audrą žinios gal parodys tą, kad tai buvo pragaištingiausia audra žmonių istorijoj.

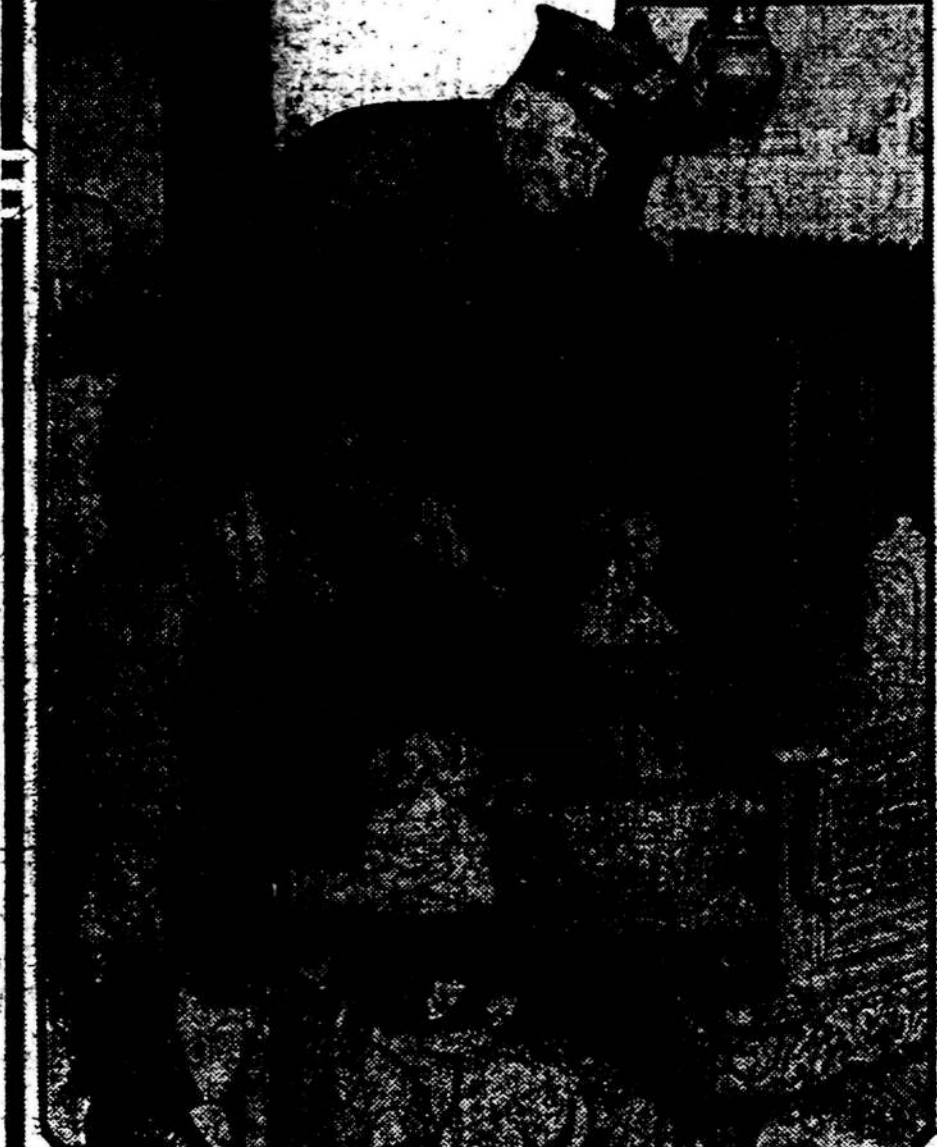
Florida dabar yra vienas iš populiariausių Suv. Valstijų kraštų. Ten turtininkai vyksta žiemos vakacijų praleisti.

Dabar labiausia nukentėjusis miestas Miami prieš 20 metų neturėjo nei 10,000 gyventojų. Dabar ten buvo 150,000 gyventojų su viršum, o žiemą, kada turtininkai suvažiuoja vakacijų, tai gyventojų skaižius pasidvigubina. Miami plenavo pajūrių miestą tiesti per 30 mailių i šiaurę ir per 20 mailių i pietus. Plenuota padaryti miestą su 1,000,000 gyventojų. Todel ten prasidėjo didžiausia spekulacija ir žemės ir namų kainos augo kas valanda.

Miami mieste buvo 120 pirmos klesos hotelių ir 300 puikiausių apartamentinių namų.

NUŠOVĖ 7 LIŲTUS

Amerikos garsusis pramoninkas George Eastman, garsusis "Kodakų" išdirbėjas dabar Afrikoj medžioja. Jau rušovė 7 liūtus, vieną nosiaragi ir vieną taurą. Eastman turi 72 m. Jis užsigėdė Afrikon vykkti nuo mažų dienų, kai tik geografijos emė mokyti. Bet tos svajonės tik amžiaus gale teišsipildė, nes jis buvo kilęs iš neturtingų tėvų. Dabar jis yra vienas didžiųjų Amerikos milijonierių.

Cia parodoma pagėbės turtai. Tie turtai rasti New York'o biednųjų kvartale nušūsių bakažėj. Rasta 41 maišiukas pinigų — centų, dešimčių ir pusdolerių. Popierinius pinigus ji isisiūdavo i savo audriksčius drabužius. Ubagė vadinaš Matilda Risa. Viena popierinių pinigų jos drabužiuose rasta \$1,000. Ubagė buvo pabėgusi iš Miami ir ji buvo suarėtuota. Daktarai pripatino, kad ji pamisus ir ji uždaryta beprotnamin.

Rumunijos karalienė atvyks Amerikon

KARALIENĖ ATVYKS AMERIKON

Rumunijos karalienė su savo sūnumi ir dukterimi atvyks Amerikon spalio mėnesį. Ji atplauks laivu Leviathan. Ji sės laivan spalio 12 d.

KIEK SUMOKA MOKESČIAIS

Suv. Valstijose taksomis žmonės sumoka per metus arčiau \$10,000,000,000. Toji suma kasmet didėja. 1924 m. sumokėta \$7,907,000,000. Į tą sumą ineina visi taksai — miestų, valstijos ir federaliai taksai.

LAIMEJO \$5,000

Kai amerikietė Gertrude Ederle perplaukė per Anglijos kanalą, tai laikraštis "News of the World" pažadėjo \$5,000 tam kas iš anglų sukirs amerikietės rekordą. Dabar tą padarė Norman Leslie Dereham. Jis perplaukė kanalą per 13 val. ir 56 m., o amerikietė perplaukė per 14 val. 36 m.

KIEK GYVENTOJŲ CHICAGOJ

Chicagoj gyventojų dabar yra 3,058,992. Jei gyventojų skaičius auga, kaip ikiol, tai ten už pusmečio gyventojų bus 3,086,367.

KARALIENĖ MESKERIOJA GERIAUSIA

Italijos karališkoji šeima vasaroja šiaurinėj Italijoje, Alpiname palociuje prie ežero. Tai vieną gražią dieną karališkoji šeima darė meskeriojime lenktynes. Pasirodė, kad karalienė visus subytino. Ji sumeskeriojo 268 žuvis, karalius sekė ją su 179 žuvimis, princesa Jolanda 153, princesa Mafalda 31, princeas Humbert pagavo tik 16 žuvačių.

Teismas prieš parodos atidarymą nedėliomis

PARODA BUS NEDELIOMIS UZDARYTA

Philadelphijoj Pasaulinė paroda buvo atidaryta ir nedėliomis. Bet Pensylvanijos valstijoj yra įstatymas nuo 1797 m. draudžiantis pasaulinius pasilinksminimus. Protestantai, kurie griežtai laikosi aštraus nedėlios dienos šventimo protestavo prieš Parodos atidarymą nedėliomis. Kai jų protestai negelbėjo, tai dalyką nunešė teismas. Dabar teismas išnešė savo ištarnę prieš Parodos atidarymą nedėliomis.

Prasidėjus tarp Vokietijos ir Rusijos karui ir vokiečiams 1915 metais užplūdus Lietuvos kraštą, Vilniaus lietuviai organizavo savo sostinėje draugiją, kuri turėjo tikslą pabėginti nuo fronto sulig išgalės šelpti. O tuomet Vilniun buvo susitelkę daug tokių alkanų pabėgėlių ypač iš Suvalkų, Kauno, dailinai ir Vilniaus gub. Todėl tapo įsteigta Vilniuje keletas prieglaudų, kuriose buvo tie nuo karo nualintieji pabėgėliai talpinami, maitinami ir prižiūrimi. Didžiam karui pasibaigiant ir globiamųjų pabėgėlių daugumai savo namuosna grįžus, Draugija nenustojo veikusi: jiji emė globoti mažus tų nukentėjusių nuo karo tėvų vaikus, ką ji ir sulig šių dienų daro. Tą rėdama net 9 Vilniuje labdarybės įstaigas, Draugija šiais laikais talpina ir užlaiko jose keletą šimtų daugiausiai našlaičių ir pavargėlių tėvų vaikų, kurie naudojasi mokslo Vilniaus mokyklose ir amatuose ir rengiami ateičiai kaip naudingi savo kraštui žmonės. Tokio didelio auklėtinųjų būrio užlaikymui yra reikalinga turėti didelės išlaidos, kurias iš auklėjamųjų negalima nė manyti išgauti: čia reikia labdarybės žmonių gelbėti. O Draugijos įstaigų paturėjimas Vilniuje ir jų šelpimas ypač šiuo laiku lenkų valdžiai Vilniaus krašte tarp lietuvių ištartinimo politiką vedant, yra BŪTINIAUSIAS lietuvių tautos reikalas ir priedermė. Todel Draugijos Komitetas kviečia užpildyti Amerikos lietuvių Vilniaus krašto pavargėliams, kiek kas gali rinkti aukų Draugijai nukentėjusiems nuo karo šelpimui ir surinktas aukas siųsti D-ro J. Basanavičiaus adresu: Wilno (Poland) Gimnazjalna 4-1. Kiekvienam už mažiausias aukas iš anksto Draugijos Komiteto vardu tariu širdingą acii. Lai gyvuoja Amerikos labdariai lietuviai!

Komiteto Pirmininkas DR. BASANAVIČIUS

Užėjo žiema be laiko

ANKSTYBA ŽIEMA

Kanadoj, Albertos provincijoj, šiaurinėj ir vidurinėj dalyje, užėjo žiema. Tai nepaprastas apsireiškimas. Nors ta provincija guli gero kaimi ir šiaurę ir ten žiema ankščiau prasideda ir ilgiau tveria, negu šiaurinėse Suv. Valstijų dalyse, bet tokie šalčiai taip anksti, kaip dabar retai teūžėina. Dabar vasarojai dar nesuvalyti, o jau pašalo ir pusėtinai prisnigo. Žmonės turi vilkėti žieminius siautalus ir pirštines.

AKMUO IŠ "DANGAUS"

Ties North Carver, Mass. nukrito meteoras, svėrijas 14 svarų.

LENKAI APKALTINTI ŽMOGŽUDYSTĖJ

LAWRENCE, Mass.—Jos. Boježuk buvo suarėtuotas rugpj. m. Pittstone, Pa. ir pargabentas čionai. Dabar teismas jį rado kaltu žmogžudystėj. Jis papildęs žmogžudystę buvo pabėgęs. Tasai lenkas gyveno pas Romanuk. Jisai Romanukienę kalbino pabėgti su juo. Bet toji atsisakė. Tada Boježuk i Romanukienę šovė 3 sykius ir ją sunkiai sužeidė. Bet ji pagijo. Teismas jį pripažino antro laipsnio žmogžudžiu.

Chicagoj aktų specialistas Dr. J. I. Lucey. Jis yra pakviestas aktinius pritaikinti šventajam Tėviui. Jis jau išvažiavo Ryman. Jis pagarsėjo, kai buvo Chicagoj Eukaristinis Kongresas. Tai jis aktinius sekmingai pritaikė popiežiaus delegatui kardinolui Bonzano. Kardinolui jo patarnavimas taip patiko ir kinodamas popiežiaus reikalą, pasiuntė tą daktarą Ryman popiežiui aktintis pritaikinti.

Žinios iš Lietuvos

KAM YRA, O KAM NERA

"Vyriausybės žinios" Nr. 23 skelbia:

"No. 1518. Respublikos Prezidento aktai. Pasirėmęs "Pasirėmėjusiems, visuomenės veikėjams pensijų įstatymu" ir "Ministerio Pirmininko teikimu, (1926 m. liepos mėn. 23 d. No. 983) paskiriu Dr. Jonui Šliupui pensiją, lygią valstybės tarnautojų atlyginimo XIV kategorijai, nuo š. m. rugpjūčio mėn. 1 d. tenos. Kaunas, 1926 m. liepos mėn. 23 d."

Dr. K. Grmius, Respublikos Prezidentas M. Slezevičius, Ministeris Pirmininkas.

Dabar Brangūs Tautiečiai paklausykite ką rašo Lietuvos katalikų dienraštis "Rytas" Nr. 188:

"Katalikiškos įstaigos, kad ir nepajėgios dabar valdyti nebus šelpiamos."

L. K. Moterų D-jai pašalpa jau nebeduodama. Liet. Kat. Moterų Draugija yra gavusi iš Žemės "Kio M-jos Z. U. Dep-to raštą No. 10601 iš š. m. rugpjūčio 19 d. kuriuo pranešama, štai kas:

"Ponui Ministeriui pavedus, šiuo pranešama, kad Lietuvių Katalikų Moterų Draugija, kaip politinė organizacija negali gauti iš Žemės "Kio Ministerijos pašalpos."

Pasirašę: Petruškevičius (Direktorius), A. Meklenburgas (Referentas švietimo reikalui).

Del to p. Žemės Ukio Ministerio nusprendimo turime pareikšti visuomenės žinią, jog L. K. Moterų D-jai pašalpa yra pašalpos, ne kokioms nors politinėms tikslams. Bet tik jos laikinai mokyklų reikalams, būtent:

1. Karmėlavos mergaičių ūkio mokyklai.
2. Rietavo mergaičių ūkio mokyklai.
3. Balbieriškio tokiai pat merg. mokyklai.

Pašalpos prašomos grynai jų ūkio ir krašto kėlimo reikalams, kaip tai tų mokyklų dirbamoms žemės sekloms, veisliniams gyvuliams, ūkio mašinoms ir t. t. Dabar tai randama "politinių dalykų" ir pašalpa atsisakoma duoti. Ši Z. O. M-jos žygį teiktina pati visuomenė."

Tai taip rašo "Rytas."

Brangūs Tautiečiai, pagalvokite kokią dabar Lietuva turi valdžią! Dr. Jona Šliupa sveiki gerai pažinote, jo pasekėjus pajaukdami šluptarniais vadinote. Amerikos katalikams jau pusiojo bedievis oratoriaus burnojimų prieš Dieką, prieš šventuosius, dvasišką klausytis visur buvo pajauktos, beveik buvo priverstas apibusti Ameriką. Grįžęs Lietuvon rado atatinamą darbą, daug pasekėjų, žmonės jo plauko atstovus Seimam išsirinko ir socialistų valdžia jam nemažą algą pripažino. Gi Liet. Kat. Moterų kurios lyg biteles rūpestingai darbuojasi, kelia ūkį, kultūrą, šaltį, pripažintą krikščionių valdžios pašalpa atima ir įtaria būk

kokia ten politika užsima. Turbūt ateityje socialistų valdžia ir balsavimo teisės nori moterims atimti. Tegū apie tai Amerikos katalikai ir katalikės žino ir įvertina, ir išvada daro...

B. Dzūkys

SEIMO DARBAS NIEKAM VERTAS

"Lietuvos" 32 Nr. prof. Voldemaras išvedžioja, kad šio Seimo pirmosios sesijos darbas yra beusaulis. Tą patvirtina pagrindžia: šiuo: "Visi išleisti naujo Seimo statymai labai lengvi; veikie visi yra arba panaikiniamas buvusių įstatymų, arba jų pakeitimas. Sakysime, panaikinta karo stovis, panaikinti priedai prie spaudos ir susirinkimų įstatymo, pakeista valstybės prezidento ir ministrų atsakomybės, pakeista biudžeto karo kabineto pakeista, pakeista truputi žemės reformos įstatyme vienas dėsnių, pakeista tvarka skirti stipendijas studentams, išleista amnestijos įstatymas, — žodžiu, padarytas darbas, kuris galma buvo nuveikti visų daugiausia per vieną savaitę, o dirbta iš tikrųjų septynias savaites." Toliau pažymi — kadangi gyventimas eina pirmyn, tai nepadarymas to, kas reikalinga padaryti, yra neigiamas darbas.

IRGI "ŽEMĖS REFORMA"

LISKEVA. (Alytus ap.) Liskevos valsčiuje buvusioji valdžia išpardė dvarus. Pasilikio šiemis metams parduoti tik Cecervinio dvaras, kurio savininku yra žemės Giršas Dailėsas. Naujoji valdžia, pildydama duotus žydams pažadus, parduoti dvarą sustabdė. Pereitą mėnesį žydų dvarą matininkas apnebejo. Dar prie dvaro priguli ir malūno plocius, kuris yra Liskevos miestelyje, tai ir ji aprubėžiavo. Liskevos ūkininkai skundžias, kad prie malūno plociaus priskyrė jį bendras žemes ir dar ant Pokleštavės kalno senovės kapines, kur žmonių kaulai išrausti mėtosi. Tokią žemę atiduoti žydai nevertėtų.

GELEZINKELIŲ PAJAMOS

Liepos mėn. grynais pinigais Lietuvos geležinkelių pajamos siekė 2,670,000 lt., iš kurių platiems geležinkelams tenka apie 2,460,000 lt., siaurėsiems apie 210,000 lt.

SAVIVALDYBIŲ VALDYBŲ REVIZIJŲ REZULTATAI

Savivaldybių departamentui įsakymu, daroma revizija įvairiose savivaldybių valdybose. Pažaislių valsčiaus valdybos revizijos ir Kėdaičių apskritys tokios pat valdybos aktai perduoti valstybės gynėjui, kas rodo, kad kai kurios savivaldybių įstaigos nusiseimininkavo ligi kriminalo.

PASALPOS SALANTŲ VALSČIUI

Valstiečių valdybai suteikiama 30,000 litų pašalpa po tvytinio suardytoms tiltams remontuoti.

SEIMAS DARBIAU NE

LITUVOJE

Seimomis žinomis Ežerėnu, Utenos, Bokiškio ir Trakų apskrityse šiemet buvo dirbęs žiemkėnų javų nederlius. Daug ūkininkų tiek mažai suėmė žiemkėnų javų, kad neturės iš ko ir laukų atsėti. Žemės ūkio kooperacijos sąjunga, eidama ūkininkams į pagalbą, nutarė nederliaus ištiktais apskritis apirpinti sėkla ir tam tikslui žemės banke gavė kredito 160 tūkstančių litų.

BAUDŽIA POLICININKUS UŽ NEMANDAGUMĄ

Kauno miesto policijos vadas nubaudė du Kauno policininkus už nemandagų pasielgimą su piliečiais.

DARBININKŲ SAMDYMAS PRANCŪZIJAI

Prancūzijos konsulas įteikė užsieniui reikalių ministerijai naujus pasiūlymus lietuvių darbininkų samdyti Prancūzijai reikalui. Pasiūlyme daryta, kad kurių moksleivius, pavyzdžiui, mokytojus, dekanus, kurie nebuvusis darbuotojai, ministerija remtų, atimant viešpalyboms ir kongregacijoms teisę rinkti darbuotojus. Jis savo pasiūlymą remė tuom, kad senoji rusų vyriausybė buvo įstatymu kėlusi pradžiai tųkių organizacijų teises, o Lietuvos valdžia iš rusų paveldėjo kalbamus įstatymus, gi nauji tų klausimų įstatymai nėra Seimo išleisti. Prof. M. Biržiška pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas.

PASAULINIO KARO INVALIDŲ SKAICIUS

Pasirodę kad Lietuvoje pasaulinio karo invalidų esama kur kas daugiau, negu kad buvo palytę. Invalidų komiteto valdžia išregistravo dar daugiau ir, galimas dalykas, kad ir pasis Lietuvoje 1920 m. tuo tarpu kaip Lietuva nepriklausomybės karo invalidų tėra nepilnu du šimtu.

DIDELĖ VAGYSTĖ KLAIPĖDOS Miesto STOIJE

Klaipėdos miesto stoties viršininkas Rudas pabėgo su valdiškais pinigais į Vokietiją. Iš Kauno pasiūta, kokiąsiai dalykai ištirti. Gaudamomis žinomis, Rudas pavogęs apie 50,000 dolerių. Spėjama, kad Rudas išvogs visos savaitės stoties pajamas, kurios kasdien sielasi apie 100 tūkst. litų.

NEGIRDĖTAS SKANDALAS TELSIŲ GIMNAZIJOJE

Rugpjūčio 26 d. Telsių valstybinę gimnazijoje įvyko dar negirdėtas Lietuvos mokyklų gyvenime skandalas.

Tą dieną gimnazijoje buvo paskirti pirmieji rudens kvotiniai. Atėjus mokytojams į klases kvotinių pradėti, prof. Čepinskio naujai paskirtasis (vietoje atstatyto kun. Sielaičio) direktorius Jagautas, buvusis pernai likviduotos Telsių lenkų gimnazijos direktorius, o paskutiniams metais fos pat valst. gimnazijos mokytojas, iš anksto nieko neįspėjęs klases mokytojas, nei iš šio, nei iš to pranešė, kad jau nebėsa mokytojai, kad esą atstatyti.

Tai pat pranešė jis klases mokinėjams jau susirinkus į kvotinius ir visiems jiems girdint, irgi taip pat ūniai atstatytajam mokytojų p. Kryžanauksui. Ponas Kryžanauksas, mokinių akivaizdoje tai išgir-

stus, išsitraukė iš kišenės mokymo įrankį, gimnazijos viršininkui smūktai reikėjo veidui.

SKANDALAS KAUNO KO-MERCIJOS MOKYK-LOJE

Jau kartą rašėme, kad buhalteris J. Ilgūnas trokštė būti Kauno komercinės mokyklos direktorium. Rugpjūčio mėn. 27 d. Ilgūnas, turėdamas nesveiką protą, kėsinosi į jėgą pašalinti L. Volodką iš direktoriaus vietos. Direktoriui neliko kitokios išeities, kaip pamišėliu trenkti į snukį, kas žinoma, ir buvo padaryta.

"KULTŪROS" KONGRESAS

Rugpjūčio mėn. 22-23 d. d. Kaune valstybinio teatro rūmose įvyko "Kultūros" kongresas, kuriam atstovavo Lietuvos raudonosios jėgos — valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai. Tarp visos eilės kitų nutarimų nutarta be pasigailėjimo slopinti dešiniųjų partijų kultūrinės organizacijos, jų mokyklas. Prof. M. Biržiška pasiūlė eiti rusų caro pedo-gams, atimant viešpalyboms ir kongregacijoms teisę rinkti darbuotojus. Jis savo pasiūlymą remė tuom, kad senoji rusų vyriausybė buvo įstatymu kėlusi pradžiai tųkių organizacijų teises, o Lietuvos valdžia iš rusų paveldėjo kalbamus įstatymus, gi nauji tų klausimų įstatymai nėra Seimo išleisti. Prof. M. Biržiška pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas.

LATVIŲ PLEŠIŲ PALANGA

Rugpjūčio 20 dieną, 4 val. vak. jūroje ties Palanga, kokių 3 km. atstumu nuo kranto, užplūdė viena žvejų laivų povandėnis laivas, kuriame buvo penki ginkluoti vyrai. Laivas buvęs, kaip pasakoja žvejai, randonai dažytas. Buvusieji laive vyrai kalbėjo latviškai. Iššovę keletą kartų, liepė žvejams sustoti ir, stulpę jų laivan, emė daužyti žvejus, visai be priežasties. Vėliau pasiėmė iš jų laivą inkarą ir kitus žvejybos prietaisus, paliko vieną ginkluotą vyrą ir liepė jiems plaukti Latvijon. Patys gi nubėgo savo keliu. Žvejai, užnot plaukę Latvijon, matyt, įrodė ginkluotajam, kad jau Latvijos žemė, įplaukė į Monėškės laivų prieplaukė (3 km. nuo Šventosios), o ginkluotąjį plėšiką įdavė Lietuvos policijai.

PRIVISO VILKŲ MERKINĖ

Paskutiniuoju laiku nemaža priviso vilkių. Dienos laiku jie sėdi kiurėje ant kelio ir laukia atvažiuojančių. Dažnai papiauna veršius, avis. Tokių atsitikimų per savaitę buvo apie 20. Žmonės aplinkiniai susirūpinę, kas padarytų vilkų guitynes.

VIESINTAI (Panėvėžio apskr.)

Zliobiskų kaimo. Viekšlio vienkiemis iš 16 ir 17 d. rugpjūčio kažin kokie paktadarai peiliais subadė ūk. Liūdo Putnos 2 arklius. Vienas, spėjama, kad dar pagys, bet antras nebegalės sugyti, nes jam viduriai iš pradurtos skylės įsima ir jau prasidėjo vidurių uždegimas. Mūsų apylinkėse panasių kerštų pašikartoja dažnai, ypač šiais metais.

jos, instiguoja darbininkus, kad jie d. pakeičia reikalavimus rangovui A. Kaplanui pakelti darbininkams atlyginimą. Be to, reikalauja saugoti 8 val. darbo dieną, susijeldus darbininkams gydyti darbdavio išmoktis, viršvalandžius apmokėti 50 procentų brangiau, uždarbį išmokėti kas šeštadienį ir t. t.

GYVULIŲ VARŽYTINIS ŠIAULIAI

Rugpjūčio 24 d., trečiąją parodo dieną, įvyko varžytinės veislinių gyvulių prieauglių pirkty. Smulkesnieji ūkininkai rimtai susirūpinę pelningiau ūki sutvarkyti, kreipė didelį domesį į gyvulių, ypatinai kiaulių ūkį. Parodoj su valdžios pašalpa nupirktą 17 kiaulių ir 6 galvijų prieauglių. Pareikalavimas tų arklių gyvulių buvo didesnis, bet parodoj nesirado prieauglio atatinamo žemės ūkio ministerijos nustatytoms sąlygoms, kuriomis perkamiems ūkininkams duodama atatinama pašalpa.

Parodą išviso aplankė apie 40,000 žmonių. Kadangi ji suruosta private inicijatyva, tai buvo manoma, kad rengėjai turės nuostolių. Tačiau paaiškėjo, kad paroda davė bent kiek pelno. Kitiems metams parodos aikštė būsimanti praplėsta ir dar patobulinta.

PRIE KO LENKAI PRIVEDE VILNIŲ

Spaudos žiniomis, Vilniaus magistratė įvyko susirėmimas tarp bedarbių ir policijos. Keliasdešimt intelektualinių bedarbių atsilankė magistratė, prašydami padidinti jiems išduodamų pietų skaičių. Burmistrui atsakius, kad tam nėra lėšų, bedarbiai pakėlė triukšmą, tarp kita ko išversdami socialės apsaugos skyriaus duris. Pašaukta policija bedarbius dar labiau suerzino ir prasidėjo muštynės. Kovojuantiems nugalinti turėjo būti išsaukta policijos atsarga. Keli bedarbiai suimti.

PIRMI VILNIAUS ARKI-VYSKUPO ŽYGLAI

Vilniaus metropolijos kurija. arkivyskupui Jalbži-

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

VILNIOUS VIRSTA ELGE-TYNU

Lenkų spaudos žiniomis, Vilniuje privyse tiek elgetų, kiek niekad nėra buvę. Ypač sėse gatvėse, aikštėse, prie bažnyčių, soduose ir kitur pilna elgetų. Viena krautuvininkas suskaičiavo, kad per dieną ji aplanko daugiau šimto elgetų.

MAŽEJA VILNIAUS GYVENTOJŲ SKAICIUS

Dabar Vilniuje gyvena maždaug 170,000 žmonių. Prieš karą 1910 metais Vilniuje gyveno 240 tūkstančių, o 1920 metais — 190 tūkstančių. Tas aiškiai parodo, kaip sunki šiuo metu būklė, lenkų okupantų slėgiama. Taip dalykams esant, galima spėti, kad praslinkus dar dešimčiai metų, Vilniuje bus daug mažiau gyventojų, kaip Kaune, kuris smarkiai plečiasi.

OKUPANTAI SUGAVĘ MŪSŲ POLICININKĄ PŪDO KALĖJIME

Lenkai ties Užulbių kaimu, Trakų apskr., suėmė demarkacijos linijoj mūsų II rajono sargybinių Pupalai Kazi ir uždarė Trakų kalėjimą. Lenkai leidžia prasimanymus, būk sumtas policininkas buvęs peržengęs demarkacijos liniją 50 metrų pusėn, todėl, girdi ir suimtas.

OKUPANTAI SUGAVĘ MŪSŲ POLICININKĄ PŪDO KALĖJIME

Lenkai ties Užulbių kaimu, Trakų apskr., suėmė demarkacijos linijoj mūsų II rajono sargybinių Pupalai Kazi ir uždarė Trakų kalėjimą. Lenkai leidžia prasimanymus, būk sumtas policininkas buvęs peržengęs demarkacijos liniją 50 metrų pusėn, todėl, girdi ir suimtas.

OKUPANTAI SUGAVĘ MŪSŲ POLICININKĄ PŪDO KALĖJIME

Lenkai ties Užulbių kaimu, Trakų apskr., suėmė demarkacijos linijoj mūsų II rajono sargybinių Pupalai Kazi ir uždarė Trakų kalėjimą. Lenkai leidžia prasimanymus, būk sumtas policininkas buvęs peržengęs demarkacijos liniją 50 metrų pusėn, todėl, girdi ir suimtas.

OKUPANTAI SUGAVĘ MŪSŲ POLICININKĄ PŪDO KALĖJIME

Lenkai ties Užulbių kaimu, Trakų apskr., suėmė demarkacijos linijoj mūsų II rajono sargybinių Pupalai Kazi ir uždarė Trakų kalėjimą. Lenkai leidžia prasimanymus, būk sumtas policininkas buvęs peržengęs demarkacijos liniją 50 metrų pusėn, todėl, girdi ir suimtas.

kovskiai įsakius, pareikala-vo iš lietuvių labdarystę draugijos, kad išsikraustytų iš Trinopolio namų, kuriuose draugijos būstinė esanti dar nuo karo laiku. Mat šiuose namuose arkivysk. Jalbži-kovskis sumanė laikyti savo ūkį.

LENKAI UŽSIMOJO VISA SUBANDINTINTI

Vilniaus įlaunos moterys labai susirūpino pasklidusiomis žiniomis, kad okupantai Vilniuje ketina įvėti civilines vestuves. Jos šimtais vaikščioja į įstaigas ir privačius namus, rinkdamos protestui prieš tą sumanymą parašus.

OKUPANTAI NIEKINA IS-TORINIUS LIETUVOS PAMINKLUS

Gedimino pily Lydoje įtaisyta futbolo aikštė. Lenkų moksleiviai, laipiodami pilies sienas griauia. Pilies griuvėsiuose įtaisyta ir išvie-tė. Nešvarumai pilyje neleidžia norintiems apžiūrėti se-movės paminklų. Krėvės pilies likučiai, kur buvo nužudy-tas Did. Liet. kun. Kęstutis, baigiami griauti. Vietos lenkai kasa duobes ir ima sau plytas ir akmenis. Mindau-gė pilis Naugarduke pavers-ta ožkų ganykla, pilies sienos griauiamos. Gerai išlikę Mire kun. Radvilų rūmai, pavesti kaž kokiui atėjūnui iš Lenkijos, kuris juose apsi-gyvenęs. Bet jis savotiškai pertaiso pilį, griaudamas jos sienas ir naikindamas pirmąsias įvairias. Gėdina no pilies kalnas Vilniuje n-žmoniškai prižiūkslintas sau-ležolių lukštų, popiergaliat ir t. t.

Lenkai, naikindami Lietu-vos istorinius paminklus, nō-ri sugriauti tuos galingus liūdytojus, kurie vaizdžiai rodo, kad tas kraštas yra Lietuvos ir ten buvo lietuvių valst. ir kultūros centras.

Nėra kilnesnės misijos už laikrastininko misiją. Laimi-nu ši tavojo pašaukimo ženklą. Mano pirmaktiniai laimindavo krikščionių karžygių kardus ir ginklus, aš beveikiu melsti Die-vą palaimos katalikiškojo rašy-tojo plunksnai. — Pijus X.

Dabar Ne Seniau

Nūdieninis gyvenimas tiek kupinas įvairiausių įvykių, kiekvienam gyvam sektiha ir žinotina. Laiko negaistant visa kas dedasi mūsų krašte ir visame pasauly greit galima sužinoti iš "TRIMITO."

"TRIMITAS" ne partinis savaitinis žinių laikraštis, paveiksluotas, trumpai ir suprantamai rašo visais Lietuvos ir pasaulio politikos, mokslo ir visuomeninio gyvenimo klausimais; be to, deda įdomių apysakų, eilių, įžymių Lietuvos žmonių gyvenimo aprašymų ir t. t., o be to, dar kas mėnuo savo skaitytojams duoda įžymaus Lietuvos veikėjo paveikslą.

Užsisk. "TRIMITA" metams arba pusei metų, gauna priedo įdomią 160 pusl. knygą "Spionazo paslaptys," užsisk. trims mėnesiams gauna 60 pusl. eilių rinkinį "Vakaro kankės."

"TRIMITA" dovana siunčiam kiekvienam surinkusiam penkių naujų prenumeratorius ir prisikntusiam už juos prenumeratos pinigus.

1926 VILNIOJE. Lietuvoje metams 13 litų, pusei metų 7 lit. 50 c. ir trims mėnesiams 3 lit. 75 c. Užsieny dvigubai. Lietuvoje, Vokietijoje ir Estijoje, taip pat, kaip Lietuvoje.

"TRIMITO" adresas: Kaunas, Laisvės Aleja, 26 Nr.

Skirtumas tarp seno ir naujo

Kristaus mokslui jau netoli bus du tūkstančių metų; socializmas pasirodė vos prieš 80 metų. Ir tas jaunutis diegas giriasi nustelbsias amžių milžiną. Daug buvo žmonių prasimanymų, daug naujų kelių prie laimės; visi jie dingio iš žmonių atminties, o krikščionybė tebėra ir plečiasi pasaulyje-vis ta pati. Nėra baimės, kad socializmas apgalėtų pasaulį taip, kad išnaikintų krikščionybę. Bet yra baimės, kad suvilius daugelį, apkvaillins, prie laimės neprives, ir kol visai nusigyvens, daugelį prie pražūties prives.

Kad daugiau privilegijos laimės ieškančių žmonių, socialistai neretai sakosi esą tokie geri krikščionys, kaip ir visi. Dažnai skelbiama, kad socializmas nėra Kristaus mokslui priešingas. Ir nemaža tokių, kurie tebeina išpažinties ir tebesimeldžia, o visiškai palinko prie socializmo. Nevisiškai nuslinkusiems, Kristaus neatsisakiusiems naudinga čia palyginti Kristaus mokslą su veidmainingu socializmo mokslu.

Nuosavybė

Kristus npanaikino nuosavybę, bet patvirtino ištatymą „nevo.“ Socializmas eina prie nuosavybės panaikinimo ir paskelbė, kad kiekviena nuosavybė yra tai va-gystė. Kristus ragina atsi-sakyti nuosavybės tuos, kurie liuosu noru to panorėtų ir pajęgtų tai padaryti iš dides-tes Dievo ir žmonių meilės; socializmas nori visus per prievartą padaryti be nuosa-vybės. Kristus nori, kad žmonės viens kito neskriaus-tų, viens kitą mylėtų, kad vi-si būtų geri savo laisvu no-ru; kad panorėtų būti ge-rais. Socializmas nori visus padaryti gerais per prievar-tą, iš po šakalio, vien tik valstybės įstatymais ir baus-mėmis.

Šeimyna

Kristus patvirtino mote-rystę, įsakydamas, kad nie-kas neskirtų to, ką Dievas sujungė. Krikščionybė ne-leidžia kūdikių žudyti, bet moterystę tepripažįsta tik tam, kad kūdikėliai gimtų ir augtų. Kūdikių žudymas mums krikščionims yra pik-čiausia žmogžudybė. Socia-lizmas skelbia laisvąją meilę; visos moterys — bendra visų vyrų nuosavybė. Vai-kių žudymas iščioje — socia-lizmui ne nuodėmė. Per tai socializmas išardo šeimas vi-siškai. O kaip galėtų visuo-menė gyvuoti, kuomet šei-myna bus išardyta, socializ-mas neatsako ir negali pasa-kyti. Šeimynai žuvus, visuo-menė turi žūti.

Tėvynė

Kristus įsakė mylėti visus žmones, bet neįsakė neapkęsti savo tėvynės. Pats Jisai pirmiausia veikė savo šalyje, ir perėjo „visur gerai dary-damas“ pirmiausia savo tė-vynę, Palestiną. Jis verkė, pramatydamas savo tėvynės sostinės, Jeruzolimos griuvi-mą. Negalėjo pamiršti mei-lės tėvynei Tas, kuris įsakė

visam pasauliui meilę. So-cializmas vieną tėvynę tepri-pažįsta, tai viso pasaulio dar-bininkus. O kas ne darbi-ninkas, tas prie tos tėvynės nepriklauso; o kas ne socia-listas, tas ir už darbininką ne laikomas. Kas ne darbinin-kaš, ne socialistas, tas ne-apykantos vertas; socializ-mas tad visam „nedarbinin-kiškam“, nesocialistiškam pasauliui skelbia kovą, kru-viną kovą, revoliuciją. Nors tose liepsnose žūtų savo gim-tasis kraštas, kad tik įvyktų obalsis: „visų šalių proletarai, vienykitės!“

Tikėjimas

Kristaus mokslo pamatas yra tikėjimas ir Dievo meilė. Žmonių aukščiausiai laimei pasiekti nurodomas keliąs į amžinąjį gyvenimą. Už ne-turėjimą doros ir meilės nu-rodoma aukščiausioji baus-mė, amžinoji bausmė.

Socializmo mokslo pama-tas yra pasitikėjimas žmo-gaus paties savimi, ir žmo-nių meile, bet ne visų, tik darbininkų meilė. Žmonių aukščiausioji laimė tenoro-doma tik čia, ant žemės, ku-ri dar būsimanti, kada — neži-nia: — kai socializmas vir-šų gausias. Bet kai ir gau-sias viršų, tai mirties prašai-linti nežada. Socializmas i-sivaizdina, kad tikėjimas į Dievą, amžinos bausmės bai-mė ir amžinos laimės lauki-mas kliudą žmonių žemės lai-me. Tad visu įnirtimu sten-giasi susilpninti tikėjimą, o jei bus galima, tai ir visai panaikinti.

Socializmui įvykus žmo-nės nesitikėdami geresnės laimės po mirties, ieškotų geriausios čia pat ant žemės. Nesibijodami amžinos baus-mės, bijotų tikrai žemiškos bausmės, policijos ir kalėj-i-mų. Jei valstybei pasisektų įvesti viešąją dorą per poli-ciją, pasidarytų valstybinė visuotinioji baudžiava, laimės nebėliktų nė šešėlio: nes visi norėtų didžiausių gerybių ir negalėtų jų pasiekti. O jei valstybė nesuvaldytų įsigalė-jusių žmonių norų, tai neap-sakomai padidėtų žmonių iš-tvirkimas ir skriaudos.

Išvada

Socialistų vadas Bebelis, sako, kad socializmas ir kri-kščionybė nesuderinami, kaip ugnis ir vanduo. Tik-riau bus pasakius, kad socia-lizmas turi gero ir blogo. Kas jame yra gero, tas yra Kris-taus senai paskelbta ir socia-lizmo neseniai pasisavinta. Kas jame yra blogo, tai pa-ties žydelio Markso ir kitų prasimanymai. Tų prasima-nymų socializmas yra tiek daug ir tokių klaidingų, kad jie sugadina socialistų visus gerus norus, visas jų pastan-gas nuvesti žmoniją į geres-nę ateitį paverčia vien tik žmonių prakeikimu, ir lai-kinu ir amžinu.

(„Šaltinis“)

DU PAVEIKSLU

Vienas garsus rusų daili-ninkas ėjo miesto gatvę rū-s-čiai užsimastęs savo gyveni-mo vargais. Staiga jis pa-matė nepaprastai gražų ber-niuką malonių, angelišku veideliu. Berniukas savo nekaltomis akutėmis taip meiliai žiūrėjo į visus praei-vius, jog dailininkas besigė-rėdamas juo, pamiršo savo vargus ir rūpesčius.

— Aš turiu būtinai gauti šį veidelį savo studijai, gal-vojo dailininkas, ir tarė ber-niukui: „Eime, mažuti, kar-tu su manim. Aš nupiešiu tavo paveikslą.“ Berniukas iš pradžių nenorėjo eiti su nepažįstamu žmogum, bet kaip dailininkas papasakojo jam, kad studijoje yra daug paveikslų, teptukų, dažų ir įvairių kitų daiktų, berni-ukas susijodamas, patikimai padavė rankutę ir juodu nu-ėjo.

Berniukui labai patiko dailininko darbai, bet dar la-biau jam patiko, kai pasidė-jus valandėlę, jis pamatė drobėj dailininko nupieštą tokį pat kaip, ir jis linksmai šypsantį paveikslą, kur ir bu-vo nupieštas gražus berni-uko veidelis. Nupiešęs berni-uko paveikslą, dailininkas pa-sikabino į studijos sienoje. Kai jis susirūpindavo, ar del-ko nors nusimindavo, pakel-davo akis į meilų berniuko atvaizdą, pasižiūrėdavo į dai-ly ir linksmai veidelį ir jo šir-dis vėl nusimindavo, jis vėl pa-linksmedavo. Daugelis stu-dijos lankytojų norėjo nu-pirkti tą paveikslą už didė-lius pinigus, bet dailininkas nesutikdavo parduoti savo „gerojo angelėlio“, kaip jis mėgdavo vadinti berniuko atvaizdą, nors dažnai pri-trūkdavo pinigų ir būdavo pusiau alkanas ir nepakan-kačiai apsilvilkęs.

Praėjus daug metų daili-ninkas, žiūrėdamas į berni-uko atvaizdą, ne kartą pagal-vodavo: kur yra gražusai berniukas ir kaip jam vyksta gyventi. „Idomu būtų ma-tyti, kaip jis dabar atrodo ir ar galėčiau aš jį pažinti? Koks išėjo iš jo žmogus — ar geras ir doras, ar blogas ir ištvirkęs? Ar gal jo jau nė-ra gyvo?“ — mąstė dailinin-kas.

Kartą iš lėto žingsniuoda-mas viena miesto gatve, jis pamatė suaugusį vyrą, kurio veidas stačiai bausis pažiū-rėti. Dailininkas nejučiomis sustojo ir žiūrėjo į tą bausį žmogų. „Koks baurus vaiz-das! Aš norėčiau jį nupieš-ti ir pakabinti savo studijoje, kaip priešgynybę angeliškam berniuko vaizdeliui“ — mąs-tė dailininkas.

Tuo tarpu vyras, atkišo į jį ranką išmaldos, nes jis buvo valkata, nuskuręs ir va-gis. „Eik su manim, aš nu-piešiu tavo paveikslą ir už-tai tau užmokėsiu,“ — tarė dailininkas.

Vyras nusekė paskui dai-lininką. Kai jo paveikslas

buvo baigtas jis gavo pinigų, ir buvo beeinas, bet pakėlęs akis pamatė meilutį berni-uko atvaizdą, sustojo. Aty-džiai pažiūrėjęs į jį, valkatos veidas pabalo, paskui grau-džiai jis pradėjo verkėti.

„Kas tamstai yra?“ pa-klausė dailininkas. Bet nu-skurėlis tik kukčiojo ir nega-lėjo atgauti kvapo.

Praėjo kiek laiko, kol jis atsigavo ir galėjo prakalbėti. Pagaliaus rodydamas pirštu jis į paveikslą, dusliu ir gaudžiu balsu kuris, rodos, ėjo jam iš pat šielos gilumos tarė: „Prieš dvidešimt metų tamsta mane pasivadina į šį-tą studiją nupiešti mano pa-veikslą, ir šitas angeliškas veidelis yra mano.“

O pažiūrėk, koks aš dabar pasidariau — koks baurus, so-dintas į kalėjimą, ir kaip

nuskuręs ir pajudęs. Visi svarūs ir geri žmonės krei-piasi nuo manęs į šalį; nega-lėdama žiūrėti į mano bauru-mą. O, koks aš esu nelai-mingas!“ Dailininkas šiuo įvykiu labai buvo sujaudin-tas. Jis nenorėjo tikėti savo akimis ir ausimis. „Pasakyk man,“ — tarė jis, — „kaip tu iš tokio gražaus berniuko virtai tokiu negražiu?“

Valkata išpasakojo jam visą liūdną savo gyvenimo pasaką: kaip jis buvo vien-turtis ir gražus sūnus ir kaip jį del to tėvai lepino, kaip jis paskui susirado blogų drau-gų, kaip jis gaudamas gana pinigų iš tėvų paprato lanky-tis ištvirtimo vietose, kaip tose vietose pražudė visą turtą ir kaip galų gale, ne-mokėdamas jokio darbo ir gėdindamasis išmaldauti, ė-mė vogt, buvo sugautas ir pa-pasidariau — koks baurus, so-dintas į kalėjimą, ir kaip

po to kiekvienas jo naujas blogas darbas traukte traukė jį į dar blogesnius darbus ir visiškai jį pražudė.

Is tikro, tai buvo labai gaudi pasaka. Dailininkui net ašaros bėro iš akių. Jis ėmė prašyti jį mesti blogą gyvenimą ir prižadėjo jam padėti.

Buvo jau pervėlu. Valka-tą graužė baisioji liga gauta

paleistuvaujant ir jis diena iš dienos geso. Po kiek laiko mirė.

Dailininkas pakabino, jo antrąjį atvaizdą prieš ange-lišką jo pirmą paveikslą, ir kaip lankytojai klausdavo prieš tokį gražų paveiks-lą kabo toks baurus, jis at-sakydavo: „Tarp angelo ir velnio yra tik dvidešimt me-tų ištvirtimo tarpas!“

(„Šaltinis“)

Perkeltas PIKNIKAS

NUO LABOR DAY

kuris toje dienoje neįvyko dėl lietaus, tai dabar bus užbaigtuvės to pikniko

SUBATOJE IR NEDĖLIOJE

Rugsėjo 25 ir 26, 1926 m.

ROMUVOS PARKE MONTELLO, MASS.

Nuo 3-čios val. po pietų pradžia visokių žaislų, kokių visuo-menė dar nėra mačiusi, nes bus ekstra keletas žaislų naujai išmislę. Prie to bus daug visokių išlaidinimų.

Šokiai 8-tą val. vakare, kur grajus — lietuviškus ir angliš-kus šokius, nauja orkestra iš kito miesto...

Darbo Dienoje buvo užsakytas didžiausias „Fireworks,“ ir liko nesunaudotas, tai šį vakarą po šokių vėliaus bus sunau-dotas su žavėjančiais gražumais.

Bus užkandžių ir gerimų etc. Na, gerbiameji, argi neverta kad ir iš apilinkės miestų at-važiuoti ir visa tai patirti tik už 25c. įžangos.

Nedėlio bus ekstra visokių žaislų, pradžia nuo 3-čios val. po pietų iki vėlumos.

P. S. Tikiets kurie turit nusipirkt del Labor Day, bus geri šiadien (Sept. 25).

Pasarga: Jeigu lis, tai piknikas bus perkeltas ant kitos su-batos.

Šv. Roko Par. Komisija

Norite Buti Svieki ir Laimingi

Tat turite apsaugoti save nuo li-gų valgydami sočius valgius. Del stokes maisto ir sotumo visas kū-nas nyksta. Nereikia rizikos im-ti. Tinkamas maistas ir tinkamas gyvenimas padarys jus ir jūsų vaikus sveikais ir laimingais. Doktorai rado, darydami bandy-mus, kad kondensuotas pienas y-ra vertes maistas budavojimui vaikų sveikatos.

Pagaminkite savo šeimynai įvairių valgių, ku-riuos žinote jie mėgstą, vartodami Challenge ar Standard Condensed Pieną, pavyzdžiui, pudingų, keiksų, kepsnių, košelių, pasigardžiavimų ir t. t., ir kitur kur reikia pieno ir cukraus sykiu. Paban-dykite kavoje, šokolade ar su koku. Apsimokės blešinę laikyti ant ledų visados po ranka. Nepa-ges ir tuoj galima pavartoti.

DYKAI

Be gavimo maisto už savo pi-nigus jūs dar gaunate brangių dovanų už leibelus nuo bleš-nių. Taupios šeiminkės tau-po leibelus ir išmaitina ant brangių dovanų dykai. Matote ant paveiklo rankšluostai. Ga-lite gauti tokių už 55 leibelus. Pradėkite šiandien taupyti lei-belius ir nuneškite į arčiausią dovanų krautuvę su lyg adresu žemiau.

Taupykit Leibelius el Brangių Dovanų

Mūsų Boston'o Premijų Krautuvė Randasi Prie 89 Friend St., arti Haymarket Sq.

KITOS PREMIJŲ KRAUTUVĖS

FALL RIVER, MASS.
14-3rd Street, arti Bedford St.
NEW HAVEN, CONN.
105 Temple Street, arti Crown Street
BRIDGEPORT, CONN.
105 Congress Street, arti Main Street
PROVIDENCE, R. I.
49 Aborn Street, arti Washington St.

ŠEIMININKĖMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeiminkė Amerikoje visados trokšta gauti patarimų pagerinti jos žinomo atlikimą pareigas kaip šeiminkė ir motina. Šios knygos kas savaitę tūps straipsniai ka-rie bus indomys kojai Lietuvių šeiminkė.

RODYKLĖ No. 47

Virimo Receptas

Jeigu kas paklaustų jūsų kokis ma-is-tas yra tipiškas Amerikoniškas, obuolių pajus be abejoj gautų garbingą pa-mašiną. Pajus yra mėgiamas užkandis ir obuolių pajus yra ypač skanus kadi-darytas iš ankstyvų obuolių. Mes tan-čiai teiravomės jeiko obuolių pajus val-gomas, del lukštų ar del vidurių? Tik-tai patiniję valgyklose užkandų pra-šytojus galit pamatyti kaip pajus tan-kliausiai atmenamas. Sekantis receptas yra toks kuris pataps mėgiamu valgiu jūsų šeimynoj. Išbandykite jį šiandien.

OBULIŲ KOŽĖS PYRAGAS

- 1 puodelukas obuolių košės
- 1 puodelukas sėlenų (all-bran)
- 1/4 puodeluko riebalų
- 1 puodelukas rudo cukraus
- 1 puodelukas razinų
- 1/2 puodeluko kurrantų
- 2 puodelai miltų
- 1 šaukštukas sodos
- 1 šaukštukas druskos
- 1/4 šaukštuko gvazdikų
- 1 šaukštukas imbiero (ginger)
- 1/4 šaukštuko cinamono

Suleisk riebalus ir cukrų. Dadėk razi-nas, kurrantus, sėlenas ir obuolių košę. Paskui miltus sumaišytus su so-da, druska ir prieskoniais. Sumaišyk gerai. Kepk taukuotoj blekinėj vidu-tiniskam karštyje.

Virtuvės Reikalavimai

Valstų košių mūdai ir atkilai ir bute-liai turi visada būti sužemėti kas juose randasi kad nepadarųtume klaidos lai-ke valgių rengimo.

Ryžiai, grūdai ir krekliai reikia lai-kyti sausiems kiek galima ir todel turi būti padėti aukštai ant lentynų. Studiasis cukrus reikia laikyti drėgnaj-vietoj arba ledų dėjoj kad nesukietėtų į gramstus.

Actų reikia laikyti atokiai nuo kve-los kada jis buna pilnam stiprumu.

Naminiai Pasigelbėjimai

Nuvalymui suteptų rankdų, nušuo-tyk medį su skuruliu nugręžtu karšta-me vandenyje. Nušluostyk visiškai ki-tu skuruliu ir nušveik kaip paprastai.

Sausa druska arba actas trinamas ant marmuro plėtimų prašalins plėtimus lengvai.

Labai svarbu kad grindys būtų visi-škai nuvalytos pirm dėjimo ant jų skys-ti vaskų, nes kitap vienos dalys bus tamsios, kitos šviesios.

Įdulkinti šluotos gerame storėje reikia pamerkti į karštas miltų pamaz-gas syki savaitėje kad sukietėtų stan-dai.

Grožės Patarimai

Blogas kraujas, kaip dauguma žmo-nių tiki, nėra tai paprastai priežastis blogos odos ir išvaizdos: tas paprastai-puolina nuo išaukinio prieš vadinamų parazitais kurie užsiveisa odos skylutė-se. Jeigu jusy oda yra šiurkšti ir su-aižiusia arba jei pilna pušų ar įdūgių, tai reiška kad odos skylutės pėsikim-čės, kas neduoda skylutėms tinkamai kvėpuoti, ir taip padidaro tinkama dirva, taip sakant, bakterijų augimui. Kozho žmogaus oda nuolat keičiasi. Kozha syki mažojant reide, jos nutri-nat mirusio odą. Tai senai odai mirs-tant nauja susidaro.

Ypatiška Sveikata

Daugeliui mūsų šios žrūdal reiška pasiryti valgi, bet tas žodis turi pla-tesnę reikšmę. Žodžias parodo kad gra-dai yra tai iš šolų išauganti javai ka-rie duoda mums maisto visam metui — o ar to grūdai nėra tai kviečiai, kuk-ručiai, rugiai, avišos, ryžiai, ir miečiai? Kviečiai nešina į malunus ir gyvta pa-naus į virtuves kaip miltai. Kukru-čiai sūrinami į natav valgių padarą, sudaromi į miltus arba kraukmės arba pakelėmai į kitoki valgomą daiktą. Rei-kia priprasti valgyti grūdinius valgius. Jie pridoda spēkų ir energiją dirb-tumui.

Mes Rekomenduojame Sekančius Produktus

Kiekvienas žmogus gali sunaudoti virtuvės reikmenis, kaip tai: stiklus, puodelus, patines ir tt. Jūs galite gauti tokius reikmenis visiškai dykai jei jus pirkiate Standard arba Challenge Pieną ir taupyti leibelus. Geros ir taupios šeiminkės perka tik tą pieną. Jūsų groseriškai pasirodo jį tik papra-tykite ir gausite.

LIETUVOS UNIVERSITETO PROF. DR. J. ERETO

PRAKALBŲ MARŠRUTAS

Westfield, Mass. — Rugsėjo 21-mą dieną
Bridgeport, Conn. — Rugsėjo 22-ą dieną

Fed Sekretorijatas

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN B. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Yearly \$4.50, Boston and suburbs \$4.50, Foreign countries yearly \$5.50. PRENUMERATION KAINA: Metams \$4.50, Boston'e ir apylymese \$4.50, Užsieny \$5.50.

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass. Telephone South Boston 0620

Darbininkai Laimėjo

New Jersey valstijos statybos darbininkai turėjo ilgą ginčą su Newarko kontraktorium Clifford F. McEvoy. Tasai kontraktorius buvo gavęs kontraktą \$3,000,000 vertės. Ir jis užsimanė samdyti prie savo darbų šale uniijistų ir neuniijistus darbininkus. Uniijistai griežtai tam pasipriešino. Dalykas atsidūrė teisman. Kontraktorius buvo užvedęs bylą prieš uniiją reikalaujamas iš jos \$500,000 atlyginimo už nuostolius panėstus per uniijos griežtą nusistatymą.

Dabar kontraktorius atsisadėjo tėti bylą. Jis paprašė darbininkų taikos. Darbininkai taikytis mielai sutiko, bet jų uniija jau buvo išsikastavus. Todel taikos išlygon pastatė, kad kontraktorius tos uniijos išlaidas padengtų. Tų išlaidų uniija turėjo \$2,000. Kontraktorius sutiko įmokėti uniijos išdan tą sumą ir ginčas baigtas.

Gema Naujās Trustas

Pastaruoju laiku nemažai buvo kalbų apie duonos besitvėriantį trustą. Tas trustas ėjo po vadovystę didžiulės Ward kompanijos. Toji kompanija emė glausiti prie savės visuose Amerikos didesniuose miestuose duonos kepyklas. Tas trustas ėjo pramintais takais senesniųjų trustų — mažesniais kompanijais prikalbinėjo susiliėti, išrodydama, kad susiliejęs abiem bus geriau.

Dabar New Yorko mieste prasidėjo skalbyklų susilieėjimas. Tokiu būdu norima skalbyklų trustą sutverti. Tokiame mišniškame mieste, kaip New York, suprantama, kad skalbyklas vienijant ir suliejant jas, galima milijoninį trustą sudaryti.

Ikiol New York'e 12 didesniųjų skalbyklų jau susiliejo. Trustas pagrobė skalbinius iš hotelių, laivų kompanijų, skalbyklų agentūrų ir šiaip visokių pramonės ir bižio kompanijų. Tokiu būdu tasai trustas pagrobė į savo rankas 75 nuos. visų New Yorko skalbinių.

Viskas Pabrango

Šiais laikais viskas labai brangu. Brangus pragyvenimas, nėpigus ir mirimas. Nėpigiai atseina ir streiko sulaužymas. Neseniai "Darbininke" buvo nurodyta labai dideli nuostoliai, kuriuos panašė del streiko American Thread Co. Willimantic'e, Ct. Toji kompanija norėjo numušti darbininkams algas ant 10 nuos. Darbininkai sustreikavo. Kompanija streiką norėjo sulaužyti. Nepavyko. Ir dabar jau 19-tas mėnuo, kai streikas tęsiasi. Per metus, pasibaigusius kovo 31 d. š. m. kompanija pripažino nuostolių turėjusi \$552,729. Gi metai prieš tai ji pelno turėjusi \$1,017,325.

Dabar apskaičiuota ir paskelbta nuostoliai New Yorko požeminių geležinkelų kompanijų darbininkų streiko, kurs neseniai buvo sulaužytas. Ar tas sulaužymas pigiai kompanijai atėjo? Aprukuota, kad streiko metu požeminiais traukiniais kasdien važiuojo apie 1,000,000 pasažierių mažiau, negu normaliu laiku. Tokiu būdu kompanijai nuostolių dienoj buvo \$50,000, arba \$300,000 savaitėje. Streikas tęsėsi apie mėnesį laiko. Todel kompanija per tą laiką nuostolių turėjo apie \$1,146,000.

New Yorko požeminių geležinkelų kompanijų darbininkai turi taip vadinamas kompanines uniijas. Pereitą vasarą, liepos mėnesyje, darbininkų dalis atsimitė nuo tų kompaninių uniijų ir buvo sutvėrė savistovią uniiją. Kad pagerinti algas ir gauti savistovios uniijos pripažinimą tie darbininkai išėjo streikah. Bet jų pastangos šiuo kartu nuėjo niekais.

Vėl Apie Pavojus Lietuvai

Iš Maskvos kyla naujų gandų apie gresiantį taikai pavojų. Vėl Rusijos valdžios laikraštis "Izvestija" skelbia apie tai, būk Pilsudskis rengiasi pulti Lietuvą.

Be to išėjo eikšten, kad Lenkija pasirašius karinę sutartį su Rumunija. Abi valstybi ketina karo metu laikytis išvien ir viena kitą remti. Rusijos oficiozas iš to daro išvadą, kad Lenkija esanti pasirošus karui.

Ar šitos kalbos "iškalbės" karą? Galbūt. Mat Lenkijos rubėžiai niekam iš jos kaimynų nepakenčiami. Vokietija nenurims tol, kol atgaus Dancigo koridorių. Lietuva bus su Lenkija karo stovyje tol, kol atgaus Vilnių. Rusija nenurims tol, kol sau patinkamai pataisys lenkų rubėžius.

Ar šitie visi dalykai galės būt ramia keliu atitaisyti? Labai abejotina. Todel karo klimas, tai tik laiko klausimas. Karas kils vėliau ar ankščiau ir Lenkijai šonai bus aptvartyti.

BESIZVALGANT

PROF. ERETAS IŠLEISTUVES

"Garsas" skelbia, kad Lietuvos Vyčių New Yorko ir New Jersey apskritys rengia Elizabeth, N. J. profesorui Eretui šleistuves. Tasai popikilis įvyks rugsėjo 23 d. Linkime, kad šita pramoga kuogeriausia nusisektų. Prof. Eretas savo linksmiu, maloniū būdu yra įgijęs Amerikos jaunimo simpatiją ir meilę. Tai vilimės, kad jaunimo saikytoj pramogoj bus iš New Yorko, New Jersey ir Pennsylvanijos valstijų.

Prof. Eretas yra užsitar-navęs lietuvių tautos užuojautos ir meilės, nes jis yra mūsų tautą pamylėjęs ir mūsų tautai pasiaukojęs. Jis yra savo kilme šveicaras. Jo tėvai yra šveicarai. Gimė Šveicarijoje, Bazelio mieste spalio 18, 1896 m. Tame pat mieste išėjo pradedamąjį ir vidurinį mokslą. Nuo 1915 iki 1918 m. augstuosius mokslus ėjo Bazelio, Berno, Lozanos ir Eriburgo universitetuose. Pastarajame universitete jis baigė savo mokslus su doktorato laipsniu. Mokslus baigė turėdamas vos 22 metų amžiaus, kas yra nepaprastas atsitikimas. Baigė mokslus su "summa cum laude". Studijavo jis germanistiką, literatūrą, istoriją ir filozofiją. Protarpiais tarnavo Šveicarijos kariuomenėj, įgijęs karininko laipsnį. Nuo 1917 m. susipažino su lietuviais, o 1919 atvyko Lietuvon ir apsigyveno joje. Jo mama ir sesuo tebegyvena Šveicarijoje. Dabar-tinė jo pavadė yra sulietuvinata. Prieš tai jis vadinosi Ehret.

KEISTAS APSIREIŠKIMAS
Kauno "Rytas" rašo:

"Rygos rusų dienraštis 'Segodnia' vietoje, Rygoje, parduodamas tik po 24 ct. N-ris, o su vakariniu priedu 36 ct. — Lietuvoje gi, Kaune, parduodamas po 60 ct., nors persiuntimo išlaidos normuojamos su Latvija mūsų vidaus tarifu. Atsakaišius persiuntimo ir pardavėjams komisio išlaidas, 'Segodnia' administracijai nuo vieno, Lietuvoje parduoto, n-rio pasilieka ligi 40 ct., sekmadienio n-rio 45 ct.

"Kadangi 'Segodnia' išsiplatina dabar Lietuvoje ligi 1,700 egz. kasdien, tai skaitant po 40 ct., atliekamų laikraščio administracijai nuo kiekvieno n-rio, gauname dienai apie 700 litų; vienam gi mėnesiui apie 21,000 lt. Tuo būdu per vienus metus 'Segodnia' išsiveža dabar iš Lietuvos grynų pinigų apie 252,000 lt. Suma gana graži ir, pasilikus Lietuvoje, galėtų užlopyti ne vieną krašto biudžetą skylę. O ką mes, tiek pinigų per vienus tik metus išleisdami, už tai gauname? Sensacinių pigių žinių ir tuščių plepalų. Tai, rodos, per pigi prekė, kad šitokią kainą mokėtumėm. Bet toji graži, Rygos bižio išsunkiamų iš Lietuvos piliečių pinigų krūvų dar antra tiek padidės, jei nors tik pusėtinai pasisektų įsi-

gyventi ir prasiplatinti Lietuvoje 'Segodnia' mums gimdomam 'Golos Litwy.' Jei tasai laikraštėlis nors tik kokių 1,500 pirkėjų pakeltų pakeltų 'Segodnia' tiražą Lietuvoje — tai Rygon vie-no tik to rusų kalba einančio gan aiškiai lenkofiliško dien-raščio bus išgabenama mo-tam mažiausia ligi pusės milijono litų."

Ar tai ne keistas apsi-reiškimas. Svetimtautiškas, an-tilituviškas importuojamas, plepalinis laikraštis turi tokį Lietuvoje pasisekimą. Žino-ma jį skaito daugumoje ne lietuviai. Bet už tą šlamštą užmokama lietuviškais litais. Tokiu būdu Lietuvos ekonominiam gyvenimui daroma žala. Taigi valdžios įsikišimas į tokį reikalą yra pr-avartus.

PUIKUS LEIDINYS

Lietuvoj išleistas puikus leidiny's vadinamas "Knygnešys." Redagavo P. Ruseckas. Leidiny's išleistas pa-minėti lietuviškų knygų draudimo laiką — nuo 1864 iki 1904 m. Veikalas turi 328 pusl. ir 45 paveikslus to laikotarpio veikėjų. Viršelį puošia gražus spalvuotas dailininko V. Jomanto pa-veikslas, vaizduojantis carišką griūvantį paminklą.

"Knygnešio" kaina 10 lt. Užsisakant tiesiog iš P. Ru-secko už persiuntimą nemo-kama. Kas užsako iš karto nemažiau 3 egz. moka po 9 lt. su persiuntimu. Iristi į kie-tus viršelius kaina 13 lt. 50c. su persiuntimu. Amerikoje neįristas 1 dol., iristas 1 dol. 50c. su persiuntimu.

Adresas: P. Ruseckas, Duonelaičio gt. 17, Kaunas, Lithuania.

IS PELŲ NEBUS GRŲDŲ

Chicago's "Naujienose" kompozitorius Vanagaitis rašo apie reikalą Chicagoj pastatyti Lietuvių Rūmus. Rašo šitai:

"Toki Rūmai talpintų sa-vyje mūsų pracių. Turėda-mi tiek daug literatūros, dailės, neturime jai vietos. Viskas išmėtyta, išblaškyta. O juk reiktų tą viską su-rinkti ir padėti į saugią vie-tą, kuo ne tik mes patys pa-sidžiaugtume, bet ir vaikų vaikai.

"Pavyzdžiui, jei mes pasi-statytume sau Rūmus ku-riuose tilptų muziejus, kny-gynas, teatras, klubas, tai beabejo jie būtų mūsų širdis — centras, kuris ne tik mūsų ainiams, bet ir mums patiems priduo-tų daugiau stiprybės ir energijos dirbti darbą, ku-ris atneštų naudos mums vi-siems. Šiandien, kada mes iš-sisklaidę darbuojamės, nesu-gebame atlikti savo pareigų, tuo tarpu sudarę vienatę, at-likume pilnumoj savo už-duotį.

Toki Rūmai labai lengva įsigyti, jeigu tik mes pano-rėsime.

"Paminkime, kaip pavyz-dį, kokią nors parapiją, kad ir Čigro. Ten keli šimtai šeimynų išstatė puikiasias bažnyčias, mokyklas, svetainę, ir kleboniją. Tikrai keli šim-

Vyskupas Augustinas Eggar ir Pilnoji Blaivybė

Liet. Katalikų Blaivybės Draugijos leidiny's Nr. 21.

ABSTINENCIJA — kri-kščioniškas ir patriotiškas meilės darbas, skiriamas in-telligentams, sulietuvinio R. Blažys. Būtų labai geistina, kad šita knygutė skaitytų ir studijuotų visa mūsų inteli-gentija. Per daug metų aš neišdrįsau viešai išreikšti sa-vo įsitikinimo, kad veik visi taip intelligentai kaip neinte-ligentai per svaigalus nusto-ja tikėjimo, bet dabar ši kny-gutė man davė užtektinai drąsos, ir pasistengsiu viešai nurodyti tikrąją tiesą. Tai yra tikra tiesa ką rašo Vys-kupas ant lapo 9 po antgal-viu: "ANTRA PASTABA. Mažai terasime katalikiškoje Šveicarijoje parapijų (ne-vien Šveicarijoje, bet ir vi-sose šalyse), kame nesiras-tų tam tikro skaičiaus žmonių atšalusį tikėjimą, kame ne-būtų nupuolę ir pakrikę šeimos gyvenimas ir auklėji-mas, kame sielų ganytojas nebūtų savo darbo trukdo-mas daugybės trukumų ir sunkenybių, kame lengva-manybė ir geidulių patenki-nimas, papročių palaidumas ir patsai netikėjimas (jeigu jo dar nėra, tai reik prana-šauti). Pažvelgkite į šių ne-labumų priežastis ir įsitikin-site, kad storiiausioji šių da-lykų šaknis dažniausiai dygsta iš smuklės. Studijuoda-mi visas laiko blygbes ir jų priežastis, Jūs rasite, kad alkoholis yra didžiausias mū-sų priešas. Ir taip, ar jis ne pirmasis priešas, kada rei-sia švęsti sekmadienis, ar jis ne pirmasis maldos ir šeimyn-nio sugyvenimo priešas ir apskritai kiekvieno krikščio-niško gyvenimo žvilgsniu ar jis ne pirmasis priešas! Tad, jei mums rimtai rūpi šventi dalykai, kurie yra mums pa-veikti, tai mes privalome bū-ti mūsų priešo priešai." Iš Vyskupo čia cituojamų posa-kių ir iš kitų autorių citaci-ų, kaip Kornelio A. La-pide, ir Jezuito Tėvo Fabe-rio pamokslų aiškiai mato-ma, kad nutolimas, atšali-

ta! Na, o jeigu paimsimė visą Chicago's lietuvių kolo-niją? Šeimynų sudarys ke-li tūkstančiai. Tai ką mums reiškia pasistatyti sau Rū-mus už kokią šimtą penkias-dešimt tūkstančių dolerių! Jeigu viena parapija pajėgia suaukoti ketletį ir keliolika desėtkų tūkstančių, tai visi Chicago's lietuviai ir nepa-justų tos aukos. Ir pusė mi-lijono; tai yra maža auka. Ką mums reiškia savo tautos reikalams suaukoti šimtas-kitas tūkstančių dolerių! Reikia tik gero noro!"

Taip, ištikrųjų labai lengva didelių ir naudingų darbą atlikti. Taip lengva, kaip anos pasakos pelėms apsisau-goti nuo katino, kuriam rei-kėjo varpelį parišti po kaklu.

Katalikai, teisybė, ištato bažnyčias, mokyklas, užlaiko dvasios vadus, bažnyčios tar-nus ir sėdėsi mokytojas. Bet skirtumas tarp lietuvių katali-kų ir lietuvių laisvamanių, kuriems p. Vanagaitis suma-

nyną išdėsto, yra toks, koks yra tarp caro popierinio rub-lio ir amerikonišką dolerio.

mas, ir galutinai pilnas atsi-žadėjimas tikėjimo įvyksta per svaigalų sunaudojimą. Kas mano būk tikėjimas ir tamsumas yra reikalingas ne intelligentams, tas taip toli nuo tiesos kaip dangus nuo žemės! Nieks negali prisaki-tyti prie tamsūnų karalių ir kunigaikščių vaikų, kuriems katalikai gimdytojai nuo pat kūdikystės išrenka kiekvie-nam po vieną mokyčiausį auklėtoją, kurs jį daboja ir mokina per visas dienas, jo kūdikystės iki prirengia jį į tam tikrą mokyklą. O kiek turime pavyzdžių karalių iš-turėjusių tikėjimą ir atsižy-mėjusių gerų dorybių pavyz-džiu! Atsižadėjimas tikėji-mo įvyksta ne kitaip tiktai apsilaidimu, užmiršimu tikė-jimo dalykų, nes tikėjimas reikalauja nuolatinio klausy-mo pamokų apie tikėjimo dalykus, Dievo apreikštas tiesas, skaitymo tikybinių veikalų, ir apsilaidimu lavi-nimo visų tikybinių gerų darbų. Tuose dalykuose žmo-gus pradeda apsilaidinti pa-lengva, ne iš karto, bet žings-nis po žingsnio vis eina blo-gyn ir blygn, iki visai pasi-pučia puikybė ir sušunka: "O koks aš buvau kvailas li-gi šiol kad klausiau tikėjimo mokslo ir stengiausi jį vyk-dyti!" Tik retkarčiais atsi-tinka kad žmogus išklauses kokios vienos kitos bedievio prakalbos ar paskaitos nu-stoja iš sykio tikėjimo. Per svaigalus nevien pasigėrimu, bet ir dažnais susiejimais pasisvečiavimais, viens kito pavaišinimais, dēliai svečių pradeda sekmadieniais ap-leisti mišias ir pamokslus, iš pradžių neteisėtu būdu pasi-teisindami, kad del svečio turėjo apleisti. Toliaus ma-no, jeigu vieną kartą galė-jau pasiteisinti, tai kodel vi-sada negalėčiau teisintis dē-liai tos pačios priežasties, to-kiu labu tol teisinasi iki nu-stoja sąžinės ir tikėjimo pa-ties. Tam įpročiui nėra ki-tos gydyklos ar kitokio gink-lo, anot Vyskupo Eggario posakio: "abstinencija" ar-ba pilnoji blaivybė. Nors, anot to paties vyskupo, pil-

noji blaivybė nevyra įsaky-mas tik patarimas, tačiau pajunkeliams yra "būtinias dalykas, surištas su sąžine, priedermės. Kristaus posa-kis: "Jei tavo dešinė ranka tave piktna, nukirsk ją," girtuokliams skamba šitai: "Jei tavo stiklėlis piktna, sviesk jį šalin." Mat. 5. 30. Sulyg to paties vyskupo iš-reiškimu: "Kristus reika-lauja visų lygiai savęs išsi-žadėjimo," tai netikusį į-pročių išsižadėjimas jam ge-riausia patinka, nėra nei būti negali išsižadėjimo be prisimarino, o prisimari-nimas daromas del meilės Dievo ir artimo, tai tikrai "krikščioniškas ir patriotiš-kas meilės darbas." Kiek-vienas atlikdamas tą darbą kartu ir patsai sau daro ne-apkainuojamą naudą, nugali savo žvėrinius geidulius, su-tvirtina sveikatą, prailgina gyvenimo laiką, sutaupina daug turtų savo šeimai ir tē-vynei. O priešingai kad ir po mažiausia sunaudojant svaigalų kiekvienas vis daro kiek tiek žalos sau ir savo Tėvynei; kurie pasigeria kartais, ir per koki laiką su-situri nuo gėrimo mažiau da-ro bėdies savo Tėvynei negu tie kurie nors su saiku, bet tankiai geria; nes tikrieji girtuokliai jokiū labu nega-lėtų užlaikyti smuklių, kad ne taip vadinamieji tvarkūs gėrovai. Nesakyk: "Yra ir katalikų daug girtuoklių ir su saiku geriančių tarpe ne-nustojusių tikėjimo, o pri-šingai, yra ir nustojusių ti-kėjimo tarpe karštų pilnųjų blaivininkų, tai negalima tvirtinti būk alkoholis vienas yra priežastis nustojo tikė-jimo. Tiesa, išimčių ra-dasi ir vienoj ir kitoj pusei bet tik labai mažas skaiči. Bet kad visi katalikų vaika, kurie šiandien yra nustoję ti-kėjimo, būtų nuo kūdikystės turėję gražų pavyzdį iš savo tėvų, ir kad tos lėšos aik-vojamios svaigalams, būtų buvusios sunaudojamos bent iš didės dalies apsvietimui jų, ir plėtimui dorų mokslų lite-ratūrai, tai vis tik šiandien neturėtume tokio skaičiaus bedievių, socialistų ir kitų kilusių iš katalikų tėvų. Tai-gi bent dabar turėtume visi suprasti praciųje padarytas klaidas ir jų vengti visomis spėkomis kūno ir dvasios.

Pilnasai Blaivininkas

SUSIPAŽINKIT SU LIETUVOS VEIKĖJAIŠ

Nei viena tauta negali kilti kultūroje ir gerovėje be mokytojų vyrų ir moterų. Kiekvie-na kultūringa tauta gerbia savo mokytojus vy-rus ir mokytojas moteris. Taip ir pas lietuvius turi būti.

Kiekvienas lietuvis turi žinoti apie savo tautos vadus. Kiekvienas Amerikos lietuvis privalo supažindinti savo vaikus su lietuvių tautos vadais. Jei taip nedaroma, tai reikia nustoti kalbėjus apie lietuvių išlikimą Ame-rikoj.

APIE LIETUVIŲ TAUTOS VEIKEJUS YRA IŠLEISTAS PUIKUS VEIKALAS VADINAMAS

LIETUVOS ALBUMAS

Veikalas turi 496 puslapių, iš kurių 288 puslapiai skaitinti paveikalais

Kaina \$3.50

Užsisakykite

"DARBININKAS"

366 West Broadway

South Boston, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENOS NAI IVYKUS

Iškilnių Dalyviai: Garbingi svečiai, Choral, Solistai, Tautiškoji Simfonija, Manifestacija, uoliausios kolonijos.

Praėjo taip didelės ir nepaprastos iškilnės apie kurių pasisekimą jau paskelbė Amerikos lietuvių laikraščiai. Vietos amerikonių spauda nepaprastai prielankiai pasireiškė: „Nuo pat pradžios Amerikos Suvienuintųjų Valstijų Nepriklausomybės paminėjimo įvairių istoriškų ir kariškų parodų tarpe nebuvo nei vienos išpūdingesnės ir iškilmingesnės manifestacijos.“ Tai nėra tuščias pagyras, nes nors trys tautos toje dienoje parodavo: vokiečiai, ungariai ir lietuviai, bet visi laikraščiai beveik vien išimtinai tik apie lietuvių rašė. Kad prieš parodą Sesqui-Centennial Komisija raštu pasižadėjo mums gražinti tik 40% gryno pelno, o po iškilnių atidavė 50%, liūdią gerą ūpą, kurį į juos padarė mūsų iškilnės ir nuo tos dienos ant „Stadium“ ir šiandien jau plevėsuoja Lietuvos vėliava greta Amerikos vėliavos, liūdią draugingumą seniausios ir jauniausios respublikos. Tai gi pilnai tinka dabar atsiklausti: „kas yra tie, kurie Amerikos Lietuvių Dienos iškilmes tokias padarė, kad taip garbingai jos tapo paminėtos?“ — Tai garbingi svečiai dalyvavusieji mūsų iškilnėse, tai kilnus jaunimas su savo skambanti balseliais; didžiai gerbiami mūsų solistai-dainininkai ir muzikai, bei flotal skaitlingai publikai lydimi.

Garbingi Svečiai: Garbingi svečių tarpe, kurie dalyvavo „Amerikos Lietuvių Dienos“, iškilnėse buvo: Jo Ekselencija Lietuvos Atstovas Ponas K. Bizauskas, Konsulai: Ponas Žadeikis ir Daunzardis, su savo žmonomis, Jo Ekselencijos Arciv. J. Matulevičiaus atstovas Prof. Kun. P. Bučys, Lietuvos Universiteto Prof. Ponas Eretas Sesqui-Centennial Lietuvių Komiteto garbės narys, Philadelphiajos miesto Mayo atstovas Dr. Davis, Amerikos Suv. Valstijų kariuomenės Majoras Hicks, ir Kapitonas Campbell su žmonomis; Sesqui-Centennial valdybos Ponas E. L. Sutton ir Komand. J. H. Campbell su savo žmona. Chicagoje atstovai, A. S. Kareiva, S. S. Ežerskis, Ponas Horanas ir Kun. J. J. Kaulakis, Sesqui-Centennial Lietuvių Komisijos garbės nariai, ir kiti Sesqui-Centennial Lietuvių Komisijos nariai bei svečiai.

Iš visų trijų parodavusių Tautų, vien Lietuvos Ministeris, Ponas Bizauskas dalyvavo iškilnėse, o kitos tautos savo ministerių neturėjo. Tas labai daug prisidėjo prie iškilnių garbingumo.

Jungtinis Choras: Jungtinis choras skaičiuje 894 asmenų gražiai sudainavo tautiškas dainas: „Vaišlavau Dieną“, „Užtrauksme Naują Giesmę“, „Vilnius.“ Lietuvių yra pirmutinis choras kuris taip skaitlingai pasirodė šioje didžiulėje „Auditorijoje.“ Nei viena kita kokia nors tauta nėra dar čia pastačiusi panašaus choro.

Tautiškas rūbais pasirodžiusios mergaitės darė malonų išpūdingą ir publikai, garbės vietose sėdėję garbingi vyriausybės svečiai grožėsi lietuvių skaisčiumu. Muzikaliu žvilgsniu dainos sudainuota irgi gana gražiai ir išpūdingai — geriau negu buvo galima tikėtis, nes čia suvažiovo jaunimas iš įvairių kolonijų, įvairių tarmių kalbos žvilgsniu ir del techniškų aplinkybių nesuvienodintas vieno vyriausio dirigento, tik padaręs generalę repeticiją. Bet tas tris dainas turėjo galimybės tinkamai susidainuoti kelių valandų laikotarpyje.

Solistai: Tai mano nuomone gražiausia muzikalės programos dalis, kurioje dalyvavo žymiausias Amerikos Lietuvių Dainininkas Ponas J. Babravičius kaipo reprezentantas solistų-artistų ir p-lt E. Mickūnaitis su J. Baniū — reprezentantai jaunosios kartos. Kokio išpūdingo šie gerbiami dainininkai padarė į svetimtaučius regisi iš šių Philadelphiajos laikraščio „Record“ 5-IX š. m. žodžių: „J. Babravičius gali būti palygintas geriausiems pasauliniams artistams; P-lt Mickūnaitis yra jau vadinama „Lietuvos Lakštingala.“ Baniū turis gražią ateitį dainininkas.“ Ten pat patalpinta ir fotografijos. Gerbiami solistai padarė labai malonius išpūdingus. Gausus aplodismentai paliūdijo, kaip jų malonūs, skambanti jausmingi balsai sužavėjo publiką. Solistams gražiai pritarė Simfonijos orkestras.

Lietuviškoji Simfonija: „Amerikos Lietuvių Dienoje“ pirmą kart Amerikoje praskambėjo Lietuvių tautinės motyvu simfoninės orkestros aidai. Didžiai gerbiami kompozitoriai, Ponas

A. S. Pocius, V. Nickus ir W. Grigaitis malonėjo suorkestrovi solistams dainas, šokius ir tris simfonijos veikalus. Pono Pocius veikalus „Gerkit, Broliukai“ taip patiko net ir patiems orkestros muzikams, kad prašė jo pavesiti jiems šį veikala. Pono V. Nickaus veikalus „Symphony in G minor“ buvo ant kontesto Chicagoje ir iš 80 veikalių pateko skaičiūn 5 geriausių.

Flotal: Flotalis buvo atvaizduota Lietuvos istorijos 4 laikotarpiai: stabmeldiškoji Lietuva; Liūdnioji gadyne; Lietuvos atgimimas, ir Šviesion ir Garbingon ateitin.

„The Philadelphia Inquirer“ No. 60 rašė: „Žymūs skaičius flotų atvaizdavo Lietuvos istorijos gadyne nuo jos tamsių priespaudos dienų tyrany vergovėje iki atgimimo; kiti labai dailiai parodė jos dabartinės kartos ir pačios tautos aukštus idealus, kurie išaukė labai gausius aplodismentus svečių ir žiūrėtojų tarpe.“

Publika: (a) Skaičius. Ačiū dienos giedrumui ir geram Amerikos Lietuvių visuomenės ūpi publikos prisirinko nemaža. Žiūrint į manifestantų skaičių ir tvarką tenka pripažinti anglų ir lietuvių laikraščių spaudai tiesą. Tai ne paprastas „blofas“, bet tikrenybė. Pačioje Auditorijoje nors taip jau buvo nuvarginti žmonės, bet vis tik sėdinti buvo apie 5,800 asmenų be jungtinio choro (894) asm. Sunku buvo tikėti kad taip nekaitlinga tauta taip gausiai susirinktu.

(b) Uoliausios Kolonijos: Atvykusi iš svetimų kolonijų sudarė didesnę pusę iškilnių dalyvių skaičiaus. Taigi negalima nepaminėti kurios kolonijos vertos yra ypatingos

pagarbos del savo pasidarymo „Amerikos Lietuvių Dienos“ įvydime.

Baltimore: Pirmutinė kolonija kurios lietuvių susidomavo Sesqui-Centennial Lietuvių Komiteto darbuote. Nebuvo tai laikinis entuziastinis užsikasėjimas, bet rimtas nusistatymas prie kilnų ir garbingo darbo. Savo nusistatyme pilnai Baltimorečiai ištėsėjo. A. L. R. K. Moterų Sąjunga ir Baltimore Lietuvos Moterų Pilietiškas Kliubas dalyvavo su savo flotalis; Šv. Alfonso parapijinis Ponas P. Grajausko vadovaujamas choras dalyvavo jungtiniame chore. Keli autobusai atvežė desėtkus publikos, kiti-gi atvyko traukiniais.

Wilkes-Barre, Scranton'o ir Kingstono rajonas pasižymėjo nepaprastu skaitlingumu dalyvių. Vienu tik ekskursininkų traukiniu atvyko apie 800 asmenų, kiti-gi autobusais arba nuosavais automobiliais. Šio rajono gerbiami chorvedžiai, choristai ir organizacija „Doughboys“ labai daug pasidaryvo „Amerikos Lietuvių Dienos“ labui.

Bostoniečiai vieni plaukė laivu, kiti-gi atvyko traukiniu.

Mainų rajono nuo Mahanojaus, Shenandoah, Girardville, ir t. t. dalyviai irgi skaitlingai pribuvo. Iškilnių dienoje net ir tolimiausių kolonijų buvo atvykusių lietuvių. Neatsiliko ir chogaciečiai: jų atstovai, Ponas J. J. Ežerskis ir A. J. Kareiva turėjo progos net dalyvauti garbės narių tarpe iškilminguose pietuose ir vakarieneje.

Net didžiausias ištvirkėlis lenkia galvą prieš skaisčią, drąsą, kuklią moterį.

Amerikos Lietuvių Dienos Atbalsiai

Iš trisdešimties choro dalyvavusių Amerikos Lietuvių Dienos iškilnėse, Pittsburgh'o Šv. Kazimiero parapijos choras, Pono Pranckiečio vadovaujama verta ypatingai pažymėti. Ne tik del to kad jis pirmutinis pasižadėjo dalyvauti iškilnėse, kad tai yra vienas iš tolimiausių atkeliavusių choro; bet ir del to kad atvykęs Philadelphiaje čia labai gražiai pasižymėjo. Tiesa, jis nebuvo pilnai pakankamam savo sąstatai, vienok savo dainelėmis sugebėjo miesto teatre nemažesnio entuziazmo sukelti publikoje kaip Mahanojaus choras ir dailiai palinksminti Point Breeziečius, pas kuriuos apsistojo.

Šis choras Philadelphiaje atvyko šeštadienį 7:30 val. ryto į Pennsylvaniajos stotį. Viso buvo 29 asmens. Stotyje juos sutiko Panelė V. Tareilūtė, veikliausia iš savo kolonijos panelių, taipogi irgi gera dainininkė. Sutikusi svečius užsivietė pas save Point Breezon, kame išanksto buvo paruošta jiems apsistojimo vietos. Čia brangus jaunus svetelius maloniai Point-Breeziečiai priėmė, davė nusiprausti kelionės dulkes ir pavalgydino. Čia kilnūs Pittsburgho jaunulijai praleido ir sekmadienį maloniai pritti ir nuosir-

džiai gerųjų moterelių namai. Tik poroje vietų galėjo svetelius pavalgydinti ir juos užsikviesti. Pone Viktorija Tareilūtė vaišino.

Po gražios išpūdingos Amerikos Lietuvių Dienos šeštadienio mandagūs ir malonūs Point-Breeziečiai dailiai turėjo dar antrą gražią ir linksmą dieną — sekmadienį; nes svečiai atlankė Sesqui-Centennial Parodą susirinkę pavakare padarę tikrą ir gražų koncertą. Įvairioms gražioms dainelėms Pittsburgho dainininkai sutraukė virš 200 publikos, kurie noriai klausė gražių skambantių balselių. Ten gyvenanti svetimtaučiai stebėjosi ir grožėjosi nepaprastu įvykiu. Vakare 9:30 val. atvažiovo penki Taxi-Cabai ir svetelius nuvežė stotin.

Garbė Pittsburgho jaunuliams iš taip toli atvykusiems palinksminti taip brangios Amerikos Lietuvių Dienos iškilnių dalyvių ir nus Philadelphiačius! Garbė Point-Breeziečiams kurie taip vaisingai ir maloniai priėmė tolimus svetelius! Taip Point-Breeziečiai visados moka kitus Philadelphiajiečius aplenksti. Jiems tai nenaujiena.

Korespondentas

Pasaulio pradžia mokslo ir apreiškimo šviesoje

(Tęsinys)

VI.
Tasai žmogų iš gyvulių išskiria panašumas Dievui apsirošia pirmiausia žmogui įgimtoji tvėrimo galioj. Dievas, viso ko Tvėrėjas, norėjo, kad ir žmogus, Jo paveikslas, taptų mažu tvėrėjėliu, išradinėti ir tvėrti naujus sau reikalingus daiktus ir tuomi papildyti Dievo tvėrimo darbą žemėje. Ir žmogus darė tai nuo pat savo atsiradimo. Tai matom iš pirmųjų žmonių pėdsakų, iš seniausių žmogaus būstinių, iš nubrėžtų olių sienose senovės žvėrių paveikslų, iš užsilikusių titnago kirvukų ir kitokių įvairių papūklų ir papuošalų.

Pas gyvulius, net ir artimiausius žmogui (k. š. beždžionės) nieko panašaus nerandame. Jos jokio išradimo nėra padarę, jokio elementariausio prietaiso nėra pasigaminę, nors laiko tam yra turėję net daugiau, būdamos, transformistų išmąnytu, daug senesnės už žmogų. Žiūrint materialist akimis, asai skirtas kūrybos atžvilgiu yra tiesiog neiškinams. Nes klausimui: delko žmogaus kūno yra beribė, o gyvulių ne kiek nesiplečianti, tėra tik vienas racionališkas atsakymas: degavę iš Dievo einančios kūrybinės, nemirtingos dvasios, gyvuliai, ir nesugeba nieko sukurti. Visa ką jie padaro, k. š. paukštis — lizdą, bitė — korį, voras vortinklį ir t. t., eina iš jų instinkto ir tederai vien jų gyvybei bei veislei palaikyti. Toliau už to tiklo jų „kūryba“ nesiekia. Todel jų „kūryba“ yra vien statiška, nesąmoninga, minimališka, o žmogaus tvėryba yra dinamiška, sąmoninga, beribė. Visa mūsų šių dienų aukštoji kultūra, visi išradimai susisiekimo srityje, visi architektūros, technikos, literatūros ir tapybos sedėvrai, yra tos beribės žmogaus tvėrybos padarai, jam įgimtos tvėrimo

galios vaisiai. Tokią tvėrimo galią yra turėjęs jau ir pirmasis, mums nežinomu būdu iš Dievo rankų išėjęs žmogus.

Arčiau nupiešti jo fizišką išvaizdą mokslas nesugeba, bet turi davinį manyti, jį, net ir po nuopolio, nepanėjęs gyvuliui, nes turėjęs tikrą protą ir laisvą valią, sugebėjęs prieiti pažinimo savo sielos ir Tvėrėjo Dievo, o drange ir savo morališkos atsakomybės ir pareigos Dievą gerbti. Tiesa, mes negalime pasakyti, jį turėjus platių mokslų, žinotus gamtos paslaptis ir sugebėjus sunaudoti visas materiales pasaulio energijas. Tačiau sutvertas pažangai, jis savo ainių yra palengvėl žengęs priekiu visose mokslo ir technikos srityse; ir tuo nuo pat savo atsiradimo skyrės nuo gyvulių, neįstengiančių nei žingsnio pirmyn pažengti. Todel žmogus nėra pakilęs iš gyvulių ir dabartinį savo aukštį, bet pačiame sutvėrimo akte gavęs protinę, nemirtingą sielą, jis nuolat žengia rutuliojas iš žemesnio kultūros laipsnio į aukštesnį.

Toji kultūra pradžioje be abejo yra buvusi prastoka. Pastatyti patogios sritys, kurios geografiškai padėti arčiau mums lieka nežinoma, pirmieji žmonės yra gyvenę misdami žemės vaisiais. Ainių bedaugėjant, teko kelti žemės kultūrą, didinant jos derlių arba sumaniau beinėgdžiojant. Tam tikslui žmonės yra pasigaminę įvairių prietaisų ir ginklų. Juos darė jie iš pirmos pasitaikiusios medžiagos, k. š. iš akmenų, vėliau ją tinkamiau apdirbdami. Ilgainiui žmonės yra susipažinę su metalais.

Ainių dar labiau bedaugėjant ir civilizacijai bekilant, atsirado neišvengiamų susirėmimų ir kovų, ypač del maisto. Pirmąkartioj vietoj pasidarius gyventi ankštoka, teko noroms nenorams skirtis. Gyvenai ir stipresni ejo ieškotis sau maisto ir ramybės kitur. Nešdami su savimi šeimynų tradicijas ir ginklų darymo meną, jie pradėjo kolonizuoti žemės paviršių. Civilizacijai pirmąkartioj vietoj tolynu bekilant, išiečiai beklaidžiodami kultūros neliesose šalyse, gaudavo prittirti vargo ir įvairių pavojų. Vieni užėję

turtinesnių sričių, ilgainiui išskildavo bekultūrėdama; kiti, patekę į nederlingus bei gyvenimui nepatogius plotus, gaudavo skursti ir net dailinai išsigimti.

Be to klimatui, maistui ir kitoms gyvenimo aplinkybėms žiloj priešistoriškoj gadyne daug smarkiau veikiant, keitės dalimi ir žmonių išvaizda. Iš čia ilgainiui atsirado įvairių žmonių rasių, baltų ir varsuotų.

Toks tai bendrais bruožais yra buvęs žmonių evolucijos vaizdas. Jį patvirtina tiek senovės istorija, tiek ir pati preistorija. Tas vaizdas tur svarbos tuo atžvilgiu, kad jis nušviečia mums du svarbiausius faktus: iš vienos šalies žmonių prigimties vienumą, o iš antros jų nepaliaujamą žengimą pirmyn.

To pirmyn žengimo tempas yra ir buvo neilygus. Šiandien civilizuoti kraštai kyla gerčiau, o necivilizuoti lėčiau. Senovė tas kilimas yra buvęs dar lėtesnis. Dėlai to šių dienų mokslininkai tvirtina, žmonių esant daug senesnę, negu viduramžiais manyta. Jų išmąnytu, žmonių pradžios reikia ieškoti pastarojoje ketvirtinėje gadyne. Kiti drąsesni nukelia žmonių atsiradimą net į dar senesnę, tretinę gadyne.

Pavertę tas gadynes metais, jie žmonių senumui gauna milijonus metų. Kam tai patinka, gali sau sveikas ir tai tikėti, nes Biblija apie žmogaus pradžią tepažymi tik tiek, kad jis buvo sutvertas po augalų ir gyvulių, pačioj tvėrimo šeštadienio pabaigoj, bet kada, prieš kiek metų, apie tai jokių nurodymų neduoda. Taigi ar žmogus yra sutvertas prieš 10,000, ar prieš 100,000, ar prieš 1,000,000 metų, tikrai vistic. nes pačios Biblijos pasakymu, pas Dievą viena diena yra kaip tūkstantis metų. Dėlai to ir kafi bažnyčia griežtai nustatytos pirmųjų žmonių tvėrimo chronologijos neturėjo ir neturi. Chronologija yra tam tikras mokslo dalykas, o Biblijai, kaip aukščiau esam matę, rūpi ne mokslas, bet tikybės dalykai.

26. IV. 26 Kaune. (Is "Zidiny's")

Visi skaitykite

Jono Kmito Eiles

Tai Didelė Knyga 192 Puslapių.

EILIŲ JOJE YRA VISOKIŲ įvairių — patriotingų, juokingų, rimtų, bet visiems visos suprantamos. Veik visos yra originalės

Apdaruose \$150, be apdarų \$1.00

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

JEIGU NENORI, KAD TAMSTOS VAIKAI PAMIRŠTŲ GIMTAJĄ LIETUVIŲ KALBĄ, TAI IŠRAŠYDINK JIEMS

GRAŽIAUSI VAIKŲ LAIKRAŠČI

"Saulutė"

Dangybė paveikslų! Pasakos, apsakymėliai, eilėraščiai, juokai. Piesos vaikų teatrui. Žinutės iš gimtojo krašto ir plataus pasaulio. Įvairumėliai. Uždaviniai ir pamogėlės. Patarlės, priežodžiai, mįslės. Darbeliai iš popieriaus, molio ir kitoki. Laikraščio kaina: metams 2 dol., pusei metų — 1 dol. Eina 2 kartus per mėnesį. Paveikslus piešia K. ŠIMONIS ir kiti dailininkai. Leidžia "PASAKOS" B-vė. Redaktorius A. Giedraitis.

Vienas Nr. susipažinti siunčiamas veltui.

Adresas: "Saulutė" Administracija Jurbarko k.

Kas Geriaus Darbininkams Tikėjimas, ar Badievybė?

Matant savo brolius lietuvius darbininkus pasidalinus į dvi skirtingi pasaulėžiūras, tai yra krikščionišką ir bedievišką ir atkakliai tarp savęs bekovojančias nesyki mano mintys kildavo klausimas: paskui kurios iš tų dviejų pasaulėžiūrų lietuviams darbininkams geriausiai būtų sekti ir kuri iš jų greičiaus privestų darbo žmones prie būvio pagerinimo.

Kuomet žmogaus mintyje iškyla koks nelengvas, bet idomus ir užimantis klausimas, tada netik dieną apie tą klausimą mąstai ir svajoji, bet net ir naktį miegodamas apie tai sapnuoji. Pavyzdžiui, kad ir aukščiausio užvadyto klausimu, kuriuomi mano mintys nekuri laiką buvo užimtos, svyrudamos, tai vienon, tai kiton pusei, štai kokių įvykių jos galutinai išsirišo.

Mano Sapnas

Sykį po sunkios darbo dienos užsidaręs vienas savo kambaryje ramiai ir saldžiai užmigau. Man sapnuojasi, jog gyvenu kokiame tai vargingame kaimelyje, apsupkintame sunkia darbo ir vargo našta. Ant savo pečių jaučiu sunkų vergijos jungą. Mano sąnariai ir kaulai dreba nuo nuovargio. Mano kojos linksta po sunkių našta, kurią jaučiu ant savo pečių. Nusibodo man tokis vargingas kaimo gyvenimas, su maniau apleisti kaimą, ir vykti į didmiestį, kad pasinaudoti didmiesčio grožė ir visais jame esančiais patogumais ir linksmybėmis. Užsidėjęs ant pečių savo turta, kurio turėjau nedaug pradėdau savo kelionę didmiestiu.

Pradėjau eiti taku, vedančiu į didmiestį, bet tas takas pasirodė man per siauras, per kietas. Toliau sutinku pakelyje žmogų su raudonu vėliuku rankoje ir klausiu jo, kaip galėčiau greičiau pasiekti savo kelionės tikslo. Jis nusišypsoję į mane su ironiška šaipą, parodo man tolimoje žybsanti žiburėlį ir liepia man sekti paskui jo. Pradedu aš savo kelionę nauju keliu, bet kuo toliau aš tuomi keliu žengiu, tuo tas žiburėlis labiau nuo manęs tolsta, to didesnę mane apsiaučia tamsybė. Prieš mano akis atsiveria tamsi neįmatuojama bedugnė. Prieš mane stojia visokios šlykščios, baisios baidyklės, kurios rengiasi mane griebti ir nustumti į tą baisią bedugnę. Jaučiu, jog aš paklydau ir norėčiau grįžti ant savo pirminio kelio, bet tos baidyklės užstoja man už akių ir nebeleidžia. Šiurpuliai ir baimė apima mane visą. Besapnuodamas atsimenu kryžiaus ženklą galybę, kuris prašalina nuo sielos akių visokias baisenybes. Padarius man ant savęs šventą kryžiaus ženklą, visos baidyklės viename akimirksnyje pranyksta ir aš jaučiu, kad kokia nematoma jėga išneša mane iš tų tamsybių į kurias buvau įpuolęs ir pastato mane ant tikrojo kelio.

Atsibudęs mąstau sau, kas tai galėtų būti per sapnas? Bet pamąstęs valandėlę supratau, kad tas sapnas tai mano paties protavimo produktas. Nes kuomet žmogus pradėdi daugiau apie kokius dalykus protauti, tada protas veikia ne tik jaučiant, bet ir miegant, iš to ir paėina sapnai.

Žinoma sapnas palieka sapnui ir jam galima nepriiduoti didelės svarbos, bet iš to sapno galima padaryti aiškią išvadą, kuri aiškiai parodys, kokia pasaulėžiūra labiausiai tinka darbo žmonėms ir sulig kurios gyvenant darbo žmonės gail sau užtikrinti šviesesnę ateitį.

Kad šį klausimą geriaus ir aiškiaus supratęs mes padarysime palyginimą tarp krikščioniškosios ir bedieviškosios pasaulėžiūros. Skyrium apklausimui vienos ir kitos vertę, o apklausę jų vertę, o tik patys suprasime, kurios iš jų laikytis, bet dar išmoksime ir kitiems savo broliams darbininkams nurodyti kelią, kuriuomi mes darbininkai turime tvirtai žengti nesvyruojant į visas puses, kad pasiekus šviesesnę ateitį.

Kas tai toji bedieviškoji pasaulėžiūra ir kodėl ji nekurių darbininkų neva „prietelių“ yra taip uoliai darbo žmonėms brukama?

Kas tai yra bedieviškoji pasaulėžiūra, arba kas yra tos pasaulėžiūros pasekės bedievis, nėra reikalo apie tai plačiai kalbėti ir aiškinti. Bedievio tipas visiem gerai žinomas. Dabartiniais laikais užtenka žmogų paklausti kokių laikraštį skaitai ir jau žinai kokios jis pasaulėžiūros. Dažnai ir to nereikia, nes bedievis pats visur ir visada pasirodo kuomi esąs. Bedievis neiškęs nepasigyręs savo dideliu moksliskumu, daug žinojimu ir pirmas visada užves „moksliską pašneką“, bet su tomis „moksliskomis pašnekomis“ tuoj nukrypsta ant tokių dalykų, apie kuriuos padarumas nepavelina ne tik kalbėti, bet ir mąstyti. Bedievis visada pasižymi savo akipeliskumu ir niekiniu kitų nuomonės. Pradėk bedieviui aiškinti moksliskai, pasiremdamas istoriškais faktais, apie kultūros ir civilizacijos plėtojimąsi ir kas tuomi darbu labiausiai užsiimdavo ir šian-

Suv. Valstijų oro laivyno paraišutų naudojimosi mokymai. To mokinama tik Lakehurst, N. J.

dien užsima ir kuomet bedieviui pasakai, kad tamsta kaip mokintasi žmogus, kokių pats save persistatai turėtumei apie tai žinoti, tada bedievis atsakys, jog jis pirmą syk apie tai girdi ir jog tam visam netiki, nes tai esą tik prasimanymas — neteisybė. Bedievis visada myli kalbėti apie išnaudojimą ir jis jaučiasi visų skriaudžiamas, išnaudojamas. Bedievis visur mato nelygybę, neteisybę ir skriaudas. Kapitalistas išnaudoja darbininką, žvėris žvėrį ėda, paukštis paukštį plėšia, žuvis žuvį rija, kodėl tokia neteisybė, kodėl Dievas įteigė Jis yra taip netikusiai viską surūdę? Šaukia įsikarsčiąs bedievikas. Todel netikiu kad Dievas yra, netikiu jokiem istorijos faktams, nes tas viskas tik prasimanymas, neteisybė, aš tikiu tik tam ką savo akimis matau, ką rankomis galiu pajūpinti. Jei-gu ša Dievą galėčiau matyti, su Juom pasisveikinti, Jį asmeniškai pakritikuoti, tada tikėčiau. Taip mąsto ir protauja sau bedievis ir jaučiasi visų skriaudžiamas, išnaudojamas taip, kad nelaimingą sutvėrimą už bedievių vargiai būtų galima rasti šiame pasaulyje. Kuomet darbininkas tampa bedieviu ir niekam nebetiki, nei į Dievą, nei į pračities istoriją, kuri parodo, kaip vargingai žmonija gyveno, kuomet nepažinojo tikrojo Dievo, nežinojo Jo įstatymų, arba prisakymų, kurie mokina žmones teisybės ir meilės, ir kaip žmonija sužinojus apie Dievą, ir Jo meilės, ir teisybės prisakymus, ir pradėjęs sulig tų įstatymų gyventi prieš geresnio susitvarkymo, tada tokis darbininkas pasidaro pilnas keršto ir neapykantos, ne tik prieš kapitalistą, kuris neabejotinai dažnai išnaudoja darbininką, bet bedievis darbininkas nebekenčia ir kito savo tokio pat draugo darbininko, kuris šale jo dirba ir yra kaip ir jis lygiai išnaudojamas, bet yra tikintis ir nepadedą jam giedoti keršto ir neapykantos giesmelę. Tą žino ir supranta darbininkų išnaudojimą geriaus negu patys darbo žmonės. Užtad jie ieško priemonių, kaip suardyti darbininkų vienybę ir tas priemonės jie randa bedieviškoje pasaulėžiūroje. Užtad nesyki yra patirta, kad nekuri kapitalistai yra uolūs socializmo ir bedieviškos spaudos remėjai, nes tai yra geriausia priemonė ardyti kilantį darbininkų tarpe susipratimą. Socialistas-bedievis darbininkus, kaip pilnus nepasitenkinimo, keršto ir neapykantos lengva yra suagituoti prie streiko, prie riaušių. Bedieviai darbininkai visados yra pirmi prie streiko, bet dažnai pirmi sulaužo streiką ir arba grįžta į darbą, arba bėga į kitą miestą, kur tų pačių kompanijų dirbtuvėse dirba dienomis ir padaryti net naktimis, kad paskaitytų dirbtuvų darbą, kurių darbininkai streikuoja. Čia man prisimena vienas pavyzdys apie vieną audėjų streiką, kuriam vadovavo man pažįstami socialistai-bedieviai, dalyvaudami streikininkų ko-

mitete. Bet pamatę, kad streikas nebus galima laimėti, nuvažiavo į kitą miestą dirbti, palikę vienus darbininkus grumtis su priešiniais. Geri vadai iš socialistų, nėra ką sakyti, kad išvedę darbininkus į kovą, patys pabėga nuo kovos lauko. Žinoma būtų neteisinga reikalauti pasiaukavimo iš bedievio-socialisto, kurio pilvas užmė Dievo vietą, kuris yra pasiryžęs sutverti rojų čia ant žemės, kur dievaitis pilvas būtų su visais savo reikalavimais pilnai patenkintas. Darbininkas netekęs tikėjimo, sykiu nebetenka ir vilties ką nors geresnio laimėti, įpuola nusiminiman, desperacijon, kuomet jis pamato, kad prieš jį stoji kartais net ginkluota kapitalo jėga. Užtad bedievis darbininkas pirmas ir aleidžia kovos lauką.

Visai kas kita su tikinčiu darbininku. Tikintis darbininkas berods nesiskubins šokti streikan, bet eis į streiką šaltai ir rimtai apsisvarsčius ir gerai susiorganizavęs. Tikintis darbininkas, kuriu ne pilvas vadovauja, bet protas ir širdis, kuris nesyki visai nuverčia nuo sosto karalių pilvą, o jo vieton pastato Dievą ir artimo meilę, o ministeriais išsirenka sąžinę, protą ir širdį; tokis darbininkas, o įteigė jis dar yra organizuotas, tai jis reiskia daug ir su juo mi skaitosi didžiausios pasaulio galybės. Tokis darbininkas pradėjęs kovą varys ją iki pergalės ir palikęs kovos lauko nebėgs. Tikintis darbininkas pradėjęs kovą už teisybę, ne-nusigąs kalėjimo, kanuolių, durtuvų, nei žiauriausių persekiojimų, kokius jam prisiečių patirti iš priešų pusės. Jis savo meilės galybe, rodydamas amžinosios tiesos įstatymus kovos toliai kolai išeis pergalėtoju. Tikintis darbininkas, kuriu vadovauja sąžinė, protas ir širdis, o kurio ginklas yra ne kumštis, ne kardas, bet meilė; tokis darbininkas, kaip sako psalmistas: „Sulaužys šaudykles ir sutrupins ginklus, o uždengtaves ir viokias kitokias kliūtis sudegins meilės ugnimi.“ Tad iš aukščiausio mano išreikštų minčių tikiu, kad kiekvienas protaujantis darbininkas aiškiai su-pras, kad tikėjimas geriaus darbininkams, negu bedievybė.

S. B-tis

Julius Rosenwald, Chicagos milijonierius. Jis paskyrė \$3,000,000 pramoniniam muziejui, kuris bus įsteigtas Chicagaj Jackson Parke, perbudavotame Fine Arts muziejaus name. Pamašus pramoninis muziejus yra Mueniche, Vokietijoje.

KO ATVAŽIAVAU

Gal nevienam keistai atrodo važinėjimas po Ameriką su kolektoimis ir prakalbomis iš Lietuvos įvairių asmenų pasaulinių ir dvasiškų, atsitinka, kad ir pajaukia tokius lankytojus, vienok kas rimtai į tą žiūri, tas gerai suprantą, kad turi būti koks nors svarbus tikslas pastumėjęs juos keliauti Amerikon per plačius vandenius, baladotis per kelius mėnesius po Ameriką, kasdiena būti naujoje vietoje, kasdiena per kelias valandas sakyti prakalbas ir ištisęs ranką prašyti pašalpos. Kiekvienas iš tokių lankytojų būtų galėjęs Lietuvoje gerai pragyventi, o vasarą praleisti Palangos, ar Juodkrantių padangėje, o vienok pasišvenčia tokiam vargui, o kartais ir mirtį at-randa kaip a. a. Kunigas Stanislovas Pavilinis. Prie tokio darbo ir pasišventimo ragina bažnyčios ir tėvynės meilė. Mes žinome, kad iš priekšties suvaržymo emigracijos, perkirsta yra arterija (gysla), kuri palaikydavo Amerikoje tarp lietuvių tautinių dvasių ir jai nebus tarp Amerikos Lietuvių ir Lietuvos nė jokių ryšių: jie nepamatys žmonių iš Lietuvos atkeliavusių, jei neišgirs gyvu žodžiu papasakojimų apie tą pastogę, kur gimė ir augo senesnieji lietuviai, o ypač jei neišgirs lietuvių Amerikoje užgimęs jaunimas prakalbų apie Lietuvos grožį, o tiktai klausys savo tėvų grėsinimų išsiųsti juos Lietuvon kaulių ganyti ir bulvių skusti, tada, žinoma, jaunimas nenorės lietuvišiais vadintis ir lietuvių vardas Amerikoje pranyks. Apart to lankytojai iš Lietuvos turi tikslą specialų: vienas ateitininkų rūmus statyti, kitas „Saulės Draugijos“ gimnaziją, o trečias seminariją statyti, dar kiti Sv. Kazimiero Dr. ar „Pavasarininkų“ knygas, laikraščius platina ir Amerikos jaunimą organizuoja, bet visi jie turi vieną bendrą tikslą: Lietuvos apšvieta katalikiškoje pakraipėje; mes žinome, kad tiktais apšvietimas suvienytas su tikėjimu ir dora gali netikiai Lietuvoje gyvenančių lietuvių pakelti gerovę ir valstybę sustiprinti, bet ir Amerikoje gyvenantieji lietuviai ir jų vaikai pasiliks lietuvišiais ir gerais katalikais. Keistai tad atrodo jei kas iš šviesesnių Amerikos lietuvių tokių lankytojų nemena, bet dar kenkti nori, ačiū tiktai mūsų visuomenės susipratimui toks netaktin-gas darbas „amerikonizatorių“ daugiaus kenkia jiems patiems negu lankytojams. Išreikšdamas viešą padėką visai Amerikos lietuvių dvasiškijai, kuri mane remia ir kartais ilgokai pas save už-laiko ir širdingiausiai ačiū sakydamas visiems, kurie ap-lankydamo mano prakalbas ir suteikia aukų Švėkšnos gimnazijos rūmams statyti, pranešu, kad aukotojų pavardės bus apskelbtos viename ar kitame Amerikos laikrašty ir viešai iš Švėkšnos ambona bažnyčioje žmonėms perskal-ttyas. Neužilgo t. y. 2 d. spalio mėnesio laivu „Leviat-

han“ iš New-Yorko grįžtu Lietuvon, bet dar žadu ap-lankyti sekančias lietuvių kolonijas:

- 23 d. Rugsėjo — Hartford, Conn.
- 24 Rugsėjo—New Britain, Conn.
- 25 d. Rugsėjo—New Haven, Conn.
- 26 d. Rugsėjo—Brooklyn, N. Y. tuoj po sumos bažnytinėje salėje parap. N. Marijos Anoliškos.
- 26 d. Rugsėjo—Brooklyne vakare Sv. Marijos Apreiškimo parapijoje.
- 27 d. Rugsėjo — Brooklyne vakare Sv. Jurgio parap. salėje.
- 28 d. Rugsėjo—Bayone.
- 29 d. Rugsėjo—Elizabeth.
- 30 d. Rugsėjo — Paterson.
- 1 d. Spalio mėn. — Harrison ir Newark.

Galėčiau dar vienur kitur užvažiuoti dienos laike, bet vakarais visas laikas yra užimtas. Jei kas turėtų pas mane reikalą ir negalėtų paskirtais vakarais su manimi pasimayti, tai malonėsite iš-dėstyti savo reikalus raštu adresuojant laiškus: Rev. Pauliukas, 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Pastaba. Prakalbos pa-prastai esti bažnytinėse sve-tainėse apie 7 v. vakare ir ži-noma tiktai su daleidimu vie-tinio klebono.

Kan. Jūlijus Maciejauskas
Švėkšnos Dekanas ir
Klebonas

Ieškok Dievą savyje ir at-rasi Jį... Su Juo atrasi ramu-mą... Vienas Kristaus žodis nuramino audringas jūros bangas... Vienas Jo žvilge-sys pajėgs grąžinti tavo sie-lai ramumą ir džiaugsmą.
Popiežius Pijus IX

Sutemus, bedievis tampa pusiau tikinčiu. — Young.

„DARBININKA“ GALIMA UŽSIRAŠYTI ŠIOSE VIETOSE:

- KUN. J. BAKSYS
46 Congress Avenue Waterbury, Conn.
- KUN. G. M. ČESNA
2521 Chicago Avenue Sioux City, Iowa
- J. GAILIŪNAS
The Lithuanian Store Athol, Massachusetts
- V. GILEVIČIUS
37 Hartford Avenue New Britain, Conn.
- VLADAS JAKAS
877 Cambridge Street, Cambridge 41, Mass.
- P. LUKŠIS
190 Van Buren Street Newark, New Jersey
- JOHN RAGALIAUSKAS
5 Aetna Street Worcester, Mass.
- L. ŠIRVAITIS
9258 Cardoni Avenue Detroit, Michigan
- K. A. VENCIVS
90A Lawrence Street Lawrence, Massachusetts

Skaitytinios knygos

Pavasaris, tai patogus laikas lavintis. Žmogus privalo būt žmogum. Kad tokio išlikt, tai reikia skaityt geras knygas.

„Darbininkas pasiūlo sekančio turinio gerų knygų:

- „Darbininkas“ pasiūlo sekančio turinio gerų knygų:
- DANGAUS KARALIENE \$1.00
- Mylinčiams literatūrą patartina
- BEN-HUR \$1.50
- Ekonominio turinio įdomi knygotė
- TURTO NORMA .45
- Politinio pobūdžio
- BOLŠEVIZMAS .15
- Geografinių žinių mėgėjams tinka
- KELIONĖ APLINK PASAULĮ \$1.00
- Lengvo turinio skaitymėliai
- TRYŠ KELEIVIAI .45
- TRUMPI SKAITYMELIAI .45

Kas užsisakys visas čia paminėtas knygas \$6.00 vertės ant syk ir atsiųs money order'į, čekį arba apdraustame laiške penkinę, tas ir gaus paštu visas knygas tik už \$5.00. Galima užsisakyti ir po vieną.

Siųsdami užsakymus adresuokite:

„DARBININKAS“

366 W. Broadway South Boston, Mass.

AMERIKOS ISTORISKOS DIENOS

Darbo Diena

Apvaikščiųjų šios dienos pradėjo Amerikos Darbo Federacija, kuri per Samuel Gompers įsteigta 1881 metais. Draugystė bandė pritraukti visus darbininkus į vieną organizaciją. Galų gale, Federacija paviro darbininkų stipriausia organizacija. Federacija bandė New York'o legislatūrai įvesti paskyrimą rugsėjo mėnesio pirmo pirmadienio legalią šventę. Bet Oregon buvo pirmiausia valstybė pritari Darbo Dieną kaip legalią šventę, ta darydama 1877 metais. Neužilgo Colorado sekė Oregon. Tų pavyzdį sekė New Jersey, New York ir Massachusetts, prindamos įstatymą 1887 metais. Visos kitos valstybės, apskaitant Wyoming apvaikščiųjų Darbo Dieną, ir pirmas rugsėjo mėnesio pirmadienis tapo tautiška šventė.

Susirinkimas Pirmo Kontinentinio Kongreso

Amerikos Unija pradėjo gyvoti, kuomet katinų delegatai susirinko konferencijon Philadelphiajį rugsėjo 26, 1774 m. (Georgia ir North Carolina nusiuntė delegatų). Ethan Allen pridojo "continental" prie Kongreso. Pirmojo revoliucijos karės ekspedicioje Allen su pulku kareivių užpuolė Fort Ticonderoga, gegužės 9, 1775 m. Kuomet jis reikalavo tvirtos pasidavimą, britai užlauso jo "keno autoritetu reiki". Allen atsakė "Dieo ir Kontinentinio Kongreso". Tuo to laiko Kongresas vadintas Kontinentinis Kongresas. Delegatų Kongrese buvo iš viso 57. Sesijos tęsėsi per 35 dienas. Pirmoje prakalboje Patrick Henry pareiškė, "nėr skirtumo tarpe virginiečio, pennsylvaniečio ir newyorkiečio. Ne esu virginietis, bet amerikietis." Ir sakoma kad nuo to laiko visi sekant Patrick Henry pavyzdį, suvienytų valstybių žmones vadina amerikiečiais.

Seniausias Suv. Valstybių Miestas

Ponce de Leon, ieškodamas naujų žemių aplankė vietą, kur šiandien Saint Augustine, Florida stovi. Rugsėjo 8, 1565 metais jo tautietis, Don Pedro Menéndez, apsigyveno tenais ir įsteigė miestą. St. Augustine yra Suv. Valstybių seniausias miestas.

Anglai Paima New York'o Miestą

Karėje tarp anglių ir holandų, Karolis antrasis, nutarė paimti holandų kolonijas Amerikoje. Rugsėjo 30, 1664 metais angliai laivai įplaukė New Amsterdamą ir pradėjo bombarduoti miestą. Peter Stuyvesant, paskutinis holandų gubernatorius Naujo Amsterdamo, matydamas kad pasipriešinti masiškai būtų pasirašė po pasidavimo sutarties, pavesdamas miestą pulkininkui Nichols, Anglijos komandui. Anglai, būdami permainė vardą Naujo Amsterdamo į New York, pabrėžė York'o kūrėjų.

Radimas Hudson Upės

1609 m. Henry Hudson, anglas, padarė kontraktą su būreliu holandų pirklų vesti ekspediciją surasti trumpesnę ir geresnę kelią į tolimus rytus. Hudson'as surinko apie 16 vyrų, holandų ir anglių, paėmė mažą laivėlį iš 160 tonų, po vardu "Half Moon", ir kovo 25 d. 1609 m. išplaukė iš Amsterdamo. Pirkliai patarė Hudson'ui kad jis keliautų į šiaurį, tada į rytus ir aplink Europą, Aziją ir Kiniją. Baisiai audrai pakilus, vyrai sukilo prieš Hudson'ą. Jis atgal suko laivą — į šiaurį ir vakarus. Rugsėjo mėnesį laivas "Half Moon" įplaukė į didelę įlanką (New York Bay). Gal kiti tyrinėtojai matė tą vandenį, bet Hudson'as buvo pirmas jį perplaukti. Įlankos didumas, ir upė, ir kadangi po kelių dienų plaukimo vanduo buvo šluotas, vedė Hudson'ą manyti kad vanduo išplauks į Pacifiko Okeaną. Bet viltis pranyko kuomet laivas įplaukė į Highlands. Laivas plaukė iki Albany. Hudson'as tuoj matė tos milžiniškos upės tinkamą vertę. Grįždamas į Amsterdamą, jis išsiųdė daugybę visokių dalykų kuriuos gavo nuo indijonų. Upė iki šiai dienai neša kapitono vardą.

Amerikos Himnas

Rugsėjo 24, 1814 m. anglai paėmė Washington'o miestą. Apleidžiant miestą paėmė kėlis amerikiečių laisvę, tarp kurių buvo Dr. William Beane, kuris kovas nedalyvavo, bet tapo suimtąs del kokio mažo prasizgimo. Tarp prezidento Madison'o pagalbininkų buvo prokuroras Francis Scott Key, trisdešimt keturių metų senumo, vienas iš Maryland valstybės vedėjų. Jo tvas tarnavo revoliucijos kare. Francis Scott Key buvo suimto Dr. Beane susiedas ir geras draugas. Gavęs nuo prezidento leidimą, iškelio į ieškoti anglių laivą ant kurio Dr. Beane buvo sulaukymas. Su militarišku draugu, nešdamas taikos vėliavą, Key išplaukė ant laivo Minden, ir netoli Baltimorės rado anglių laivą. Admirolas Cochrane vadovė, išklausęs Key prašymą prašymą paluosuoti jo draugą, sutiko ant to, bet kadangi angliai rengėsi atakuoti Baltimorės miestą, amerikiečiai, su laivu Minden, buvo laikinai sulaukyti. Anglai nenorėjo kad baltimoriečiai iš anksto būtų persegoti kad

ti lybė, rugsėjo 13 d. Sėdėdama Anglijos karaliaus laivų įplaukė prie Baltimorės atakuoti Fort Henry kur buvo apie tūkstantis vyrų. Kova tęsėsi dieną ir naktį. Key nuo laivo Minden viską matė. Jis galėjo matyti Amerikos vėliavą plevėsuojant ant Fort Henry. Anglai nekantriai laukė matyti pasidavimą baltai vėliavai, vietoni Amerikos vėliavos. Bet nėsulaukė. Trečią valandą rytė viskas ant syk sustojo. Key ir jo draugai nežinojo ar tvirtovė pasidavė, ar kova sustabdyta. Kaip tik prašyto, Key sušuko "mūsų vėliava vis plevėsuoja", ir tą rytą Key parašė pirmą dainos stanzą. Neužilgo, jis, su savo draugais, buvo paluosuotas. Sekančią dieną Key padėdė savo eiles draugui, teisdariui Nicholsonui, kuris pasiuntė jas laikraščiu Baltimorėje, kur buvo atspaudintos rugsėjo 21, vardu "Apgynimas Fort Henry". Autorius nepasidavė vardo. Ir tos eilės prie muzikos pritaikytos yra Amerikos himnas.

Patentas Gazoliniam Automobilui Išduotas

Pirmas patentas gazoliniam automobilui Amerikoje buvo išduotas George V. Selden. Yra pirmiausias patentinis patentas Amerikos automobiliams. Buvo išduotas rugsėjo 15, 1895.

Bostonas Įsteigtas

Birželio mėnesį 1630 metais John Winthrop, ir pilgrimų būrelis, nešdamas su savim čarterį, Karoliaus pirmo išduotą, apgyveno vietą, kuri šiandien pavadinta Charlestown, Mass. Iš viso jų buvo nuo 700 iki 800 asmenų, bet skaitlius neužilgo pasiekė 1,000 ir vėliau 2,000. Kas buvo didžiausias apgyvenimas ant Atlantiko kranto. Pabaigoje pirmos vasaros jie nuvyko skersai Charles upę į vietą pavadintą Shawmut — indijonų kalboje "gyvi šaltiniai". Rugs. 17, 630 metais buvo balsuota permainingi vardą į Bostoną, po miestu Lancashire iš kur daugumas pilgrimų atvyko.

Pirmas Laikraštis Atspauzdintas Amerikoje

"Publick Occurences" pirmas laikraštis atspauzdintas Amerikoje. Išleistas Boston'e. Savininku buvo Benjamin Harris. Laikraštis puikiai aprašė žinias kolonijose. Neturėjo editorialų. Kad nors laikraštis neatakavo žmones ar politiškas partijas bet buvo sustabdytas, tik vienas leidinis išėjo.

Renkantis Užsiėmimą

Civil Service Darbo Suv. Valstybių valdžia yra pasaulio didžiausias darbdavys. Jos klasifikacijos tarnystė yra suvirš pusė milijono vietų.

Ką aplikantui reikia daryti prašant darbo prie valdžios? Visų pirmausia aplikantas turi būti Suv. Valstybių pilietis. Ateivio išėjimas valdžios vietos yra labai nepaprastas atsitikimas — ateivis bus samdomas tik tokiam atsitikimui, kur negalima gauti piliečio atlikti būtinai reikalingą darbą, arba jeigu valdžiai reikėtų kokio specialisto ir tokio nesirastų tarpe piliečių. Tokių atsitikimų yra taip mažai kad negalima nei vieno paminėti.

Aplikantas turi imti vieną iš trijų žingsnių — turi asmeniškai nueiti į bilę vieną iš 4,000 paštų, kur Civil Service popierius laikomos; gali parašyti laiško sekretoriui "Civil Service District;" arba gali pasiųsti laišką į Washingtoną prašant, kad jo vardas būtų padėtas ant surašo aplikantų norinčių imti egzaminus. Yra 13 distriktnių Civil Service ofisų. Juose galima gauti teisingiausias ir geriausias informacijas ir darodumų.

"Civil Service" įstatymas buvo priimtas 1883 metais, prašanti blogumus taip vadinamo "spoils system," kuri sistema tose dienose gyvavo. Sulig tos sistemos, ofisų viršininkai tik savo draugams ir giminiams skyrė visas valdžias vietas, nepaisant ar jie galėjo atlikti paskirtą darbą ar ne. Bet naujas įstatymas bandė tik tinkausiems žmonėms pavesti valdžias vietas arba darbus.

Sulig šito naujo akto prezidentas paskiria tris komisijonierius, kurie privalo sekti įstatymo reikalavimus ir valdyti tarnystės darbus. Tik du komisijonieriai gali prigulėti prie vienos politiškos partijos. Sulig akto, Komisija laiko viešus egzaminus sužinoti aplikantų tinkamumą. Komisija nepaskiria ir neprašina darbininkų. Tas lieka rankose Suv. Valstybių prezidento arba įvairių valdžios departamentų viršininkų. Komisija turi viešai paskelbti, kad egzaminai bus laikyti, kur bus laikyti, ir ko kiams darbam arba vietoms laikyti. Turi peržiūrėti egzaminų pasekmes ir pranešti aplikantams ar pasekmingai ar ne pasekmingai išlaikę egzaminus. Kuomet įvairuose departamentuose darbininkai atsisako, apleidžia vietas ir panašiai, departamentai pasiūnčia Komisijai surašą vietų, ir Komisijos užduotis yra pristatyti pasekmingus aplikantų vardus, fotografijas ir trumpą aprašymą apie juos. Aprašymas neįima spalvą, rasę arba tikėjimiskų ar politiškus palinkimus aplikanto.

Išrenkamumo laikas yra vienas metas nuo dienos užregistruojama vardo, bet vardu visas surašas gali būti pailgintas ant ilgiaus, jeigu tarnystės reikavimai to reikalauja. Kuomet tik bus egzaminas, apie tai tuoj pranešta tiems trylikai distriktais — kas ima 278 valstybiškų, apskritiškų ir miestieškų skyrius. Prašėjimai tuoj patysdi į 1,800 knygynų, 600 kolegijų ir kitų mokslo įstaigų, 50 radio stotijų,

Renkantis Užsiėmimą

Civil Service Darbo Suv. Valstybių valdžia yra pasaulio didžiausias darbdavys. Jos klasifikacijos tarnystė yra suvirš pusė milijono vietų.

Ką aplikantui reikia daryti prašant darbo prie valdžios? Visų pirmausia aplikantas turi būti Suv. Valstybių pilietis. Ateivio išėjimas valdžios vietos yra labai nepaprastas atsitikimas — ateivis bus samdomas tik tokiam atsitikimui, kur negalima gauti piliečio atlikti būtinai reikalingą darbą, arba jeigu valdžiai reikėtų kokio specialisto ir tokio nesirastų tarpe piliečių. Tokių atsitikimų yra taip mažai kad negalima nei vieno paminėti.

Aplikantas turi imti vieną iš trijų žingsnių — turi asmeniškai nueiti į bilę vieną iš 4,000 paštų, kur Civil Service popierius laikomos; gali parašyti laiško sekretoriui "Civil Service District;" arba gali pasiųsti laišką į Washingtoną prašant, kad jo vardas būtų padėtas ant surašo aplikantų norinčių imti egzaminus. Yra 13 distriktnių Civil Service ofisų. Juose galima gauti teisingiausias ir geriausias informacijas ir darodumų.

"Civil Service" įstatymas buvo priimtas 1883 metais, prašanti blogumus taip vadinamo "spoils system," kuri sistema tose dienose gyvavo. Sulig tos sistemos, ofisų viršininkai tik savo draugams ir giminiams skyrė visas valdžias vietas, nepaisant ar jie galėjo atlikti paskirtą darbą ar ne. Bet naujas įstatymas bandė tik tinkausiems žmonėms pavesti valdžias vietas arba darbus.

Sulig šito naujo akto prezidentas paskiria tris komisijonierius, kurie privalo sekti įstatymo reikalavimus ir valdyti tarnystės darbus. Tik du komisijonieriai gali prigulėti prie vienos politiškos partijos. Sulig akto, Komisija laiko viešus egzaminus sužinoti aplikantų tinkamumą. Komisija nepaskiria ir neprašina darbininkų. Tas lieka rankose Suv. Valstybių prezidento arba įvairių valdžios departamentų viršininkų. Komisija turi viešai paskelbti, kad egzaminai bus laikyti, kur bus laikyti, ir ko kiams darbam arba vietoms laikyti. Turi peržiūrėti egzaminų pasekmes ir pranešti aplikantams ar pasekmingai ar ne pasekmingai išlaikę egzaminus. Kuomet įvairuose departamentuose darbininkai atsisako, apleidžia vietas ir panašiai, departamentai pasiūnčia Komisijai surašą vietų, ir Komisijos užduotis yra pristatyti pasekmingus aplikantų vardus, fotografijas ir trumpą aprašymą apie juos. Aprašymas neįima spalvą, rasę arba tikėjimiskų ar politiškus palinkimus aplikanto.

Išrenkamumo laikas yra vienas metas nuo dienos užregistruojama vardo, bet vardu visas surašas gali būti pailgintas ant ilgiaus, jeigu tarnystės reikavimai to reikalauja. Kuomet tik bus egzaminas, apie tai tuoj pranešta tiems trylikai distriktais — kas ima 278 valstybiškų, apskritiškų ir miestieškų skyrius. Prašėjimai tuoj patysdi į 1,800 knygynų, 600 kolegijų ir kitų mokslo įstaigų, 50 radio stotijų,

Reikalavimai del įvairių darbų mainosi. Ne viskas priguliuo teisingai atsakytų klausimų. Kaikurie darbai reikalauja rašyto egzaminų, kiti darbo patyrimo darodumų, kiti sveikumo ir drūto, kiti asmeninių ypatybių, kiti aritmetikos greitumo ir teisingumo, ir t. t. Vienas egzaminas visiems nepritaikintas todėl del kiekvieno darbo mainosi, del kiekvieno darbo yra tam darbui pritaikintas egzaminas.

Didžiausia Dievo bažnyčia žemėje yra žmogaus siela.

agentus, kurie paredo mokslus būdus žemdirbystės, praprie vietose, komisijonieriai kurie veda reikalus su indijonais, specialistai valdžių bepročių ligonbučiuose Washington, chemikai Washington Filtration įstaigų, ir daugelis kitų.

Kaikurios vietos yra laikomos, šitų kliausių priguli sargai, šitų statymo darbu, n. veizdetojai, telefono darbininkai pasamdyti gijų gaisrams pasirodžius, darbininkai šviesų stotyse, laikinai raštininkai žemųjų ofisuose ir t. t.

Laivyno kepejai, kavos vyrai, statų tarnai, torielų plėvejai, ir p. darbininkai samdyti be egzaminų.

"Civil Service" Komisija neturi jokių ryšių su mokyklomis, kurios veda "civil service" egzaminus, ir neįduoda egzaminų klausimus tokioms mokykloms. Visokių mokyklų atstovai drausti peržiūrėti egzaminų popierius. Informacijos kaslink tu egzaminų gautos tik iš U. S. Civil Service Commission arba distrikto sekretoriaus. Neretėikia mokėti už tas informacijas — veltui duodamos. (F.L.I.S.)

VIEŠA PADĖKA

Sirdingiausia dėkavojame visų gerb. kun. Urbonavičiui, kun. Strakauskui už prirengimą Piln. Blaiv. Seimo, kuris įvyko 7 d. rugsėjo. Taipgi ačiuojame nuosirdžiai So. Bostono šeiminkams už skanias pietus, kurie buvo neapsakomai pageidaujami pertraukoj sesijai.

Seimo valdyba:
Pirm. Stud. V. Praspalis,
Rast. J. A. Krivintė,
Rast. B. Jakutis

Didžiausia Dievo bažnyčia žemėje yra žmogaus siela.

BOSTON'O DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

D. L. K. KEISTUOIO DR. JOS VALDYBOS ADRESAI BOSTON, MASS.

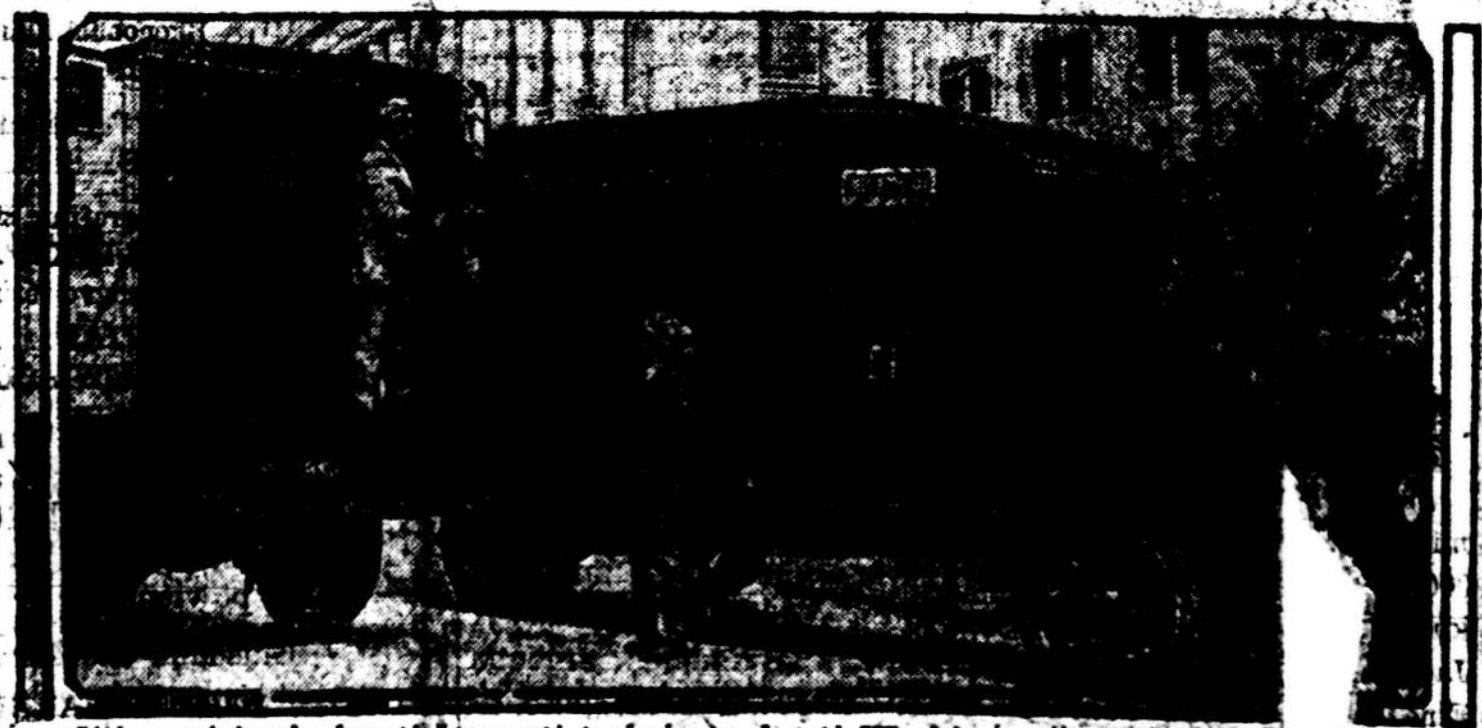
Pirmininkas — V. Zalleckas, 514 E. Broadway, So. Boston, Mass. Vice-Pirmininkas — Forvlas Ruka, 95 C Street, So. Boston, Mass. Prot. Rast. — Antonas Macenas, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Fin. Rast. — Juozapas Vinklevičius, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Kasierius — Andriejus Zalleckas, 611 E. Fifth St., So. Boston, Mass. Marsalka — Kazimieras Mitaila, 300 E. Broadway, So. Boston, Mass. D. L. K. Keistuoio Draugija laiko savo mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedidelį kiekvieno mėnesio, po numerin 604 Washington St., Boston, Mass. 1:30 val. po pietų. Atėjimai ant susirinkimo atsisveikite su savim daugiau naujų narių prie mūsų draugijos prisijūti.

Lietuvos Duktern Draugystės Po Globa Motinos švenčiausios Valdybos Antrašai

Pirmininkė — Teklė Ašmenskienė, 88 G Street, So. Boston, Mass. Tel. South Boston 4774. Vice-Pirmininkė — Zofia Kėslė, 59 Gates St., So. Boston, Mass. Prot. Rastininkė — Ona Siaurinė, 445 E. 7th St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422. Fin. Rastininkė — Bronislava Čiurlė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Išninkė — Ona Stanulė, 104 W. 6th St., So. Boston, Mass. Tvardarė — Ona Mitulienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarnišką kiekvieną mėnesį. Visais d. jos reikalauja krepštelis į protokolų raštininkę laiku ar tel. 4:30 val. po pietų, pabūnyti ant stalo, Fifth St., So. Boston, Mass.

SV. JONO SV. BL. PAMEL. DRAUGIJOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — M. Stoba, 630 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3333. Vice-Pirmininkas — J. Petruskas, 17 Vale St., South Boston, Mass. Prot. Rastininkas — J. Gileckis, 6 Thomas Pl., South Boston, Mass. Fin. Rastininkas — M. Šelka, 40 Marine Road, So. Boston, Mass. Kasierius — A. Naušburas, 585 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tvardarė — J. Zalka, 7 Winfield St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedidelį kiekvieną mėnesį, 3:30 val. po pietų, parapilęs laisv. 60 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Šitie naujai pabudavę šarvuoti, trokai atgabenti Washingtonas, reikiu, trokai turi bokitelins, is kurių sargai gali į užpuolikus sauti.

VIETINIS ŽINIOS

MALONIOS VIEŠNIOS BOSTON'E

Pereitą subatą Bostonian atvyko gerb. artistės, Lietuvos Valstybinės Operos narės, p-lės Jozevskaitė ir Sipavičiūtė.

I Ameriką jos atvyko jau pereitą pavasarį, tik vasaros sezonui užėjus jų koncertavimas susitrukdė.

Iš Lietuvos esame turėję visokių svečių nebūvėlių — ir vertėjų ir prakalbinkų ir dailininkų ir artistų, bet dainininkų dar nesame turėję. Tai gerbiamos dainininkės p-lės Jozevskaitė ir Sipavičiūtė yra pirmutinės viešnios dainininkės.

Gerbiamos viešnios, Bostonian atvykusios, teikėsi apilankyti ir "Darbininką". Besančios labai malonios ir tikrai demokratiškos.

Gerb. viešnios aplankė gerbiama kleboną kun. Urbona- vičių, kurs ant rytojaus bažnyčioje teikėsi užsakyti artistėjų koncertą. Artistės aplankė teipgi pp. Karbauskus. Jos apsisitojo pas fotografa Staką.

Koncertas malonių viešnių įvyko Lietuvių Salėje nedėlios vakare. Gerb. artistėjų programon inėjo augstos klesos kompozicijų, kurios kaimam nėra įmanomos. Tačiau buvo ir lengvių ir visiškai visiems suprantamų ir visų atjamčiamų dainelių. Kas iš lietuvių nesupranta ir kas neatjaucia populiariškos dainelės "Kas subatos vakarėlis?" O tą dainelę, visai publikai džiugaujant, sudainavo p-lė Sipavičiūtė.

Viskas, ką gerbiamos artistės dainavo buvo lietuviškai, išskiriant vieną itališką dainą, kurią itališkai sudainavo p-lė Jozevskaitė.

Žmonių koncerte buvo prisirinkę vidutiniškai. Buvo veiklesnieji profesionalai ir būtinariai. Žymi Bostono lietuvių profesionalų dalis visada svečiams parodo sveitumo. Ir šiuo sykiu šie ne kitaip pasirodė. Gerb. artistės parodė palankumo ir turbūt L. Vaisbos Butas joms rengs didesnį koncertą, geresnį salę. Ištikro šitokiomis artistėms-dainininkėms reikia rengti koncertus pirmos rūšies salėje.

Rep.

APLANKĖ KNYGYNĄ IR MUZIEJŲ

Prof. Eretas viešėdamas S. Boston'e bandė kuolabiausia susipažinti su amerikonių kultūrinio gyvenimu. Bandė aplankyti kuodaugiausia indomėsių įstaigų. Ketverge aplankė didįjį Boston'o knygyną. Juoni profesorius džiaugėsi. Sakė: "Čia jaučiuosi kaip namie." Pėtnyčioj aplankė Boston'o Dailės Muziejų.

Subatoj po pietų profesorius aplaido Bostoną ir išvyko į Athol, Mass.

Rep.

PROF. ERĖTAS LAIMEJO

Ketverge, profesorius Eretas sugrįžęs iš Lawrence'o (iš kur pats draivino kun. Juro Forduką) į So. Bostoną, lošė tenisą su klieriku Skalandžiu ant Vyčių kuopos teniso kempės. Nors klierikas Skalandžius

Prezidentas Coolidge tarpe sužeistųjų veteranų ligoninėj, Tupper Lake, N. Y. Prezidentas tą ligoninę aplankė savo vakacijų metu, kurias praleido A. Rondacks kaimuose, New Yorko valstijoje.

landis yra geras teniso žaidėjas, bet Dr. Eretas visgi žaidimą laimėjo.

Rep.

ATSIDARO VAKARINĖ MOKYKLA

Nuo pirmadienio rugsėjo 27, 1926 atsidaro vakarinė mokykla ant E. St. kampo Fourth St. Bigelow School.

Bus mokinama anglų kalba pradžiamokslams, ir kurie moka anglų kalbą, galės siekti mokslą iki aštunto skyriaus. Užbaigusieji gaus paliūdymus.

Bus ir pilietybės kursai. Gera proga norintiems tapti piliečiais.

O moterim ir merginoms tai jau auksinė proga. Stai kokį mokslą gali įgyti veltui: siuvimo, kepimo, lempų apardymo ir skrybėlių darymo.

Ekonomiška šeimininkė ar inergaitė išmokys minėtus amatus, galės pagerinti savo gyvenimą. Galės papuošti namus ir pati apsirėdyti savų rankų darbu, o pinigų su- taupys. Tai proga prie šviesesnės ateities. Lietuviai ir lietuvaitės, naudokitės. Juk tai jums siūloma šios pamoklos jūsų pačių naudai ir dargi veltui. Lietuviai pasirodykite jog mylite mokslą ir kultūrą. Be to turėsite ir sau nemažą naudą. Lai mažos vertės kliūtys ir tinginys eina į bedugnę, prie mokslo visi kas galite.

Padauža

Naujusia moterų popietinio laiko drabužių mada. Kaip visos mados, taip ir šita kilus iš Paryžiaus.

REKOLEKCIJOS

Panėdėlio vakare, rugs. 20 d. Šv. Petro lietuvių parapijoj prasidės rekolekcijos. Jas ves gerb. kun. P. Strakauskas. Rekolekcijos skiriamos Sodalicijos, Apaštalytės Maldos, Gyvojo Rožančiaus draugijoms ir apskritai maldingiems žmonėms.

Pamaldos eis rytais ir vakarais. Vargonininkas p. M. Karbauskas, pritaikė muzikalį programą. Panėdėlio vakare prie vargonų giedos "Jezau Širdies Nuolankios" p-lės Grabijoliūtė ir Urbona- vičiūtė. Utarninko vakare giedos solo p-lė Karbauskaitė "Ave Maria" (Chase). Seredoj giedos p-lė Raude- liūnaitė "Ave Maria" (Sat- ley). Ketverge giedos p-lė Grabijoliūtė "Ave Maria" (Hammonds).

Rytais meditacijos prasi- deda 6 val., mišios — 7 val., pamokslas — 9 val.

Vakare pamaldų pradžia 7.30 val.

VYČIŲ ŠOKIAI

Šeštadienį, rugs. 18, 1926 Vyčiai turėjo antrus šokius. Šiuo kartą buvo gražus būrelis atvažiuavusių iš kitur vaikinių ir mergaičių. Visi atrodė dailūs, kaip amerikoniškai sako clean cut. Vietinių mergaičių buvo mažai. Kurios buvo, tai žinomos Vyčių sinpatizatorės, tarp kurių ir Blondė iš Mattapan.

Mano nusistebėjimui, kada orkestra griežė lietuviškai tai turėjo tą patį šokį atkar- toti net šešis kartus! Jei ne- būtų padaryta pertrauka, tai gal ir daugiau. Ištikro būta dailaus jaunimo ir manda- giai apseita.

Padauža

NAUJAS KRAUJO, NERVŲ IR STIPRUMO BUDA- VOTOJAS

Daktarai surado, kad jos sutei- kia gerą palengvinimą kaip jauniems taip ir seniems

Daug tikstančių žmonių vartoja tas žvynėles. Nuga-Tone ir gausu pulkų palengvinimo tik i keletą minučių. Nuga-Tone greitai atstato energiją ir vigor del nuvargusių, išsėdusių, nu- siidėjusių nervų ir smegenų. Nuga- Tono raudona kraitė, kuri su nuola- tiniais nervais ir suteikia tikrąją sveiką gyvenimą. Nuo blogo nervų sistemos, už- kietėjusių vidurių, nemigos, kram- pų, migrenos, prasto miego, o- bėn, nėsio gerančio kaip Nuga-Tone. Japadaro darbą gerai ir greitai. Nuga- Tone suteikia pulkų apetitą, ramų at- vištinantį miegą, stimuliuoja kepenis ir reguliuoja inkstus, skatinti ir žarnas labai gerai. Nuga-Tone skatina pri- mąs teikti toms gydomosioms bandymams, nes jie nieko nepašalina. Būdrėnai gerai iš- moko, kaip padaryti tokias atstatymo- ses, jie privertė visus aptiktojo autu- ti garantiją ir sugrąžinti pilną, o- lų nebesit užgaudintus. Rekomen- duojamos ir padavinėjamos pas visus gerus aptiekorius.

JUOKELIAI

PAVALGĖS ALKANO NEJAUGIA

Gydytojas ligoniui: — Stai receptas. Penkis saukštus juo- dojo skystinio kasdieną po pie- tų.

Ligonis: — Bet kur aš, pone gydytoja, gausiu pietus!?

BIZNISKAI GERBIA JUBILIEJUS

Jubilantas, spausdamas ran- ką svečiui: — Nuoširdžiai dė- koju tamstai, kad teikėsi pa- gerbti savo atsilankymu mano 50 metų jubiliejų.

Svečias: — Aš Tamstai dar nuoširdžiau turū dėkoti, nes jubiliejui rašti lape užrašiau vieną litą, o per keturias valan- das suvakariavau minimum už 20 litų.

MECHANISKAI KLUSNUS LIGONIS

Gydytojas ligoniui: — Kai aš pridėsiu prie krūtinės va — ši- tą triūbelę ir klausysiu, tuomet tamsta giliau kvėpuok ir tris kartus ištark 29...

Ligonis, sulaukęs atatinka- mą laiką: — 297.

NEŠVARUS ARGUMENTAS

Vyras žmonai: — Tik galvą pametus galima tokią krūvą pi- nigų išmesti už šitos skarmal- lus. Dargi ginčiji, kad jie ne- brangūs. Aiškiausiai tai man sako sumokėtieji pinigai...

Žmona, abejingai stebėdama- si: — Tai stebūklas. O kodėl gi niekad negirdėti pinigų bal- so iš tavo kišenės?

ARTISTO REIKALAVIMAS

Artistas kontraktuodamas naujam sezonui direktoriui: — Vaidinant jei teks vaizduoti geriantį šampaną, turi būti duodamas šampanas, bet ne vanduo ir apskritai turi būti vartojama tikra būtaforija.

Direktorius: — Ar ir tada re- kalavai kokių nors, jei vaidinsi anksčiau?

BUTŲ NUOMOS REKORDAS

Terėd, sutikęs ties šalinu Onelę: — Žinai, kaimynėle, De- banosės gamalai ji išnuomolė tam tikrą kambaruką iš karto dviem žmonėms.

Onelė, vertusi iš nusistebė- jimo patvirtina akis: — Tai pa- stebėjimas, bet kaip ji

Atai, vienas gy- vintasis pakti, o kitas ir del jo nie- kas.

GYDOMOJI YPATYBĖ

Gydytojas, sukęs galvą sa- vo pacientui: — Iš tikrųjų tam- stas ne blogai atrodo! Matyti, tiksliai pildai mano nufotdy- mūs!

ATESTACIJOS PAVYZDIS

Privačio biuro kontrolieris tar- mintojas Seimui: — Ka tik stam- bino iš skerdyklų valdybos, kad Zagaras, kuris mūsų kon- loje tarnavo, nori gauti pas- pildytą pasą, kad galėtų ap- sėdėti su mums.

Seefas: — Pasakyk, kad jis girtuoklis, ištvirkėlis, vagis, nenusimanėlis ir visa aš jį iš- mokiau, nes jis nieko nemokė- jo.

GASPADORISKAS MENO VERTINIMAS

I Kaimietė: — Tai ką, buvai teatre, kaip patiko? Tur būt geriausias Kauno teatras.

II Kaimietė: — Gal ir geras, bet neturtingas, nes kiek tik šo- kėjų išeidavo, visos ko ne pli- kos. Matyti, kad neturi iš ko nė apsirėdyti.

PAVEIKSLŲ PARDUOTU- VĖJ

Sena pirkėja, raiplėtu veidu ir labai ilga nosimi, žiūrį sienoj iškabintų paveikslų ir priėjus duris piktai: — Kuriam galui šitą biauų paveikslą matomoj vietoj iškabint?

Pardavėja: — Atsiprašau, po- niute, čia veidrodinis. ("Trimitas")

Mūsų laikais daugiau reika- linga tiesos gynybų plunksna, negu jos skelbėjų sąskaitos.

PARSIDUODA BEKARNĖ

Biznis ir religija. Bekarnis greitai parduot, kaip ir ANANAS, VA- RAPOKAS, ir kitos šios žvėdos. (R. 21-22)

PAPRSIDUODA NAMAS

MEDFORD — 7 kambarių namas: sta- tytas savininko 10 metų atgal. Jis tas vanduo, elektra, klytinės grindys, ma- dydės, sodas, 3 vistingios iš kurių vie- tos yra del pastatymo garadžio. Prie- namo yra dar lotas žemės jeigu reika- las. Ant kaimelio, 8 minutes nuo kar- Pūtkiausio, vieta, ką galima gaut. Prie- žastis pardavimo — mirtis šeimynoj. Parsiduos dang pigiau perkant cash ar- ba greitai perkant. Kreipkitės: GLYNN, 33 Cedar Rd., Medford, Mass., off Fells Ave., Boulevard Hgts. Tel. Mystic 2063-R.

PARSIDUODA BUČERNĖ IR GROSERNĖ

su visais gerais įtaisais ir Dodge Tro- kas. Gera vieta, žemė, kaimas, parduoti- me. Galite pirkti ir nevesi blyz, mes apsimam išlaikyti. Priežastis parduoti- mo — partnerių nesutikimas. Adresas: 4078 Washington St., Roslindale, Mass. Tel. Parkway 4134. (14-21)

Neapleiskite Savo Galvos Odos

"Grafas veidas, bet o, kokia galva!"

Ar knomet nugirdote ką nors taip sa- kant apie jus?

Nagams palitura, pudra, lipoms ir veidams daili, visai randa vieta ant jūsų pasidabinimo stalo. O kaip su

Ruffles

Pleiskanau skruostas priešai

Lygiai tiek pat reikia turėti nešvarų veidą, kaip ir nešvarų galvos odą, todėl kad pleiskanau nesilapia.

Ruffles pagelbės jums atsikratyti pleiskanų ir suvalyti ar dailinti dienos laiką. Pamėginkite jį.

65c, vaistinėse, arba prašykite 75c tiesiai i laboratoriją.

F. AD RICHTER & CO.

BERRY & SO. 8th STS. BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIS GRABORIUS

P. J. Akunevičius

Sutalkia geriausį pasikatinį patarnavimą, todėl verta pas jį kauptis

OFISO IR GYVENIMO ANTRARAS:

320 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 4486

DYKAI DUSULIŲ IR SLOGA SERGANTIEMS

Dykas išbandymui metoda kuria kiek- vienas gali patirti be jokio nemogumo ir trūkumo taiką

Mūsų pirmą būdą suvaldyti dusulį ir mės norim kad išbandytumėte mūsų dyką. Nėšimint ar įves ligą yra už- šėnėjus ar naujai pasireiškus. Neži- rint, kroniškas dusulys ar slogos, priva- lote kreipkitės ir gaut veltui mūsų meto- dą. Jis yra labai paprastas ir lengvas, o- tik kenti nuo dusulio ar slogos mūsų me- toda atgaivins jus tuojau.

Mūsų dyką, pasitęgti ypatingi- tiems, kurie klastoje vilties, kuriems visokie įkvėpimai garų, opumo priemo- nės, švirkščių, patentuotų dūmų ir t. t. netaikomi, jėg mūsų metodu paruo- sa padaryti visiem apsimanėliams. Kviečiame išbandyti mūsų dyką visiem ba- siems paroksimam. Šis dykas pasiūly- mus per svarbus kad nekreipt domies nei vienas žmogus.

Rasyk dabar, pradėk metodą tuojau. Nesituk pilių, tik iškirps kuponą at- siųskite. Atlik šlaundį — net nemo- kėsite už persiuntimą.

FREE TRIAL COUPON

FRONTIER ASTHMA CO., Room 1925-D, Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y. Send free trial of your method to:

(Rg. 24, Rs. 7.21)

VERACKA IR VIŠINSKAS LIETUVIAI ADVOKATAI

PRAKTIKUOJA DYLYSUOSE OFISUOSE

SOUTH BOSTON MASS.:
414 W. Broadway
Tel. S. B. 0048

BROOKTON MASS.:
683 No. Main Street
Tel. Brookton 7180

SVARBUS PRANEŠIMAS

Aš esu įsitikinęs suteikti visokias reikalingas infor- macijas apie Verstiną Au- tomobilių apdraudimą, pa- gal Mass. Valstijos įstaty- mą. Kreipkitės laišku arba ypatingai pas Vincent B. Ambrose, 255 Broadway, Tel. S. B. 0506-M.

Reikia taip gyventi, kad kiekvieną vakarykščią dieną galėtumėte prisiminti su pa- sienkinimu ir džiaugsmu.

NAUJAS ĮSRAIDMAS

DEKSNŲ GALINGA MISTIS

Gydo, Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Sals, Rankų, Kojų, tirpimą, Dūmų, Galvos skau- dėjimą, ir t. t. (tik ne raudoną).

Tūkstantai žmonių yra išgydę o- milijonai dar netino apie tai.

Deksnio Galinga Mistis yra tiek- vėta antko, kiek 3 pat sveria su- sis suvartojimo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už perdutimą.

Klauskite pas aptiektojus taip DEKSNŲ NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
515 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

LIETUVIS DENTISTAS DR. ST. A. GALVARIŠKI

(GALVARIŠKAS)
414 Broadway, So. Boston
Telephone So. Boston 2300
Ofisas atidarys nuo 10 iki 12 ryto, nuo 1:45 iki 5:30 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare. Svečią dieną pagal su- sitarimą.

Telefonas: South Boston 4708

DR. BALABAN

GYDYTOJAS IŠ RUSIJOS
CHIRURGAS IR PRIE GIMDYMO
351 Dorchester Street
So. Boston, arti Andrew Sq.

LIETUVIS DANTISTAS DR. M. V. CASPER

(KASPARAVICIUS)
425 Broadway, So. Boston
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas užuhytas subatos vakarais ir ne- dieldieniais, taipgi svedamais nuo 12-ros dienos užlarytas

Res. Tel. Parkway 1864-W.

Advokatas JUOZAS CUNYS

Lietuvis
414 Broadway, So. Boston

D. A. ZALTSKAS

Graborius ir Balsamuotojas
448 ir 583 CAMBRIDGE STREET
CAMBRIDGE, MASS.

S. BARUSEVIČIUS

Residentijos Telefonas: 0779-R. K.
Ofiso Telefonas So. Boston 0779-W
Jis, Hail Hail ir Hail Hail Hail
255 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residentijos telefonas: 0779-R. K.

DR. L. GOLDEN

Perkė savo Bostono ofisą 15 99 GREEN ST. i savo namus.
16 Crawford Street, Roxbury, arti Warren ir Grove Hall
Vilandos rytu nuo 9 iki 10, diena nuo 1 iki 3, ir vakare nuo 6 iki 8
Kalbu angliškai, lietuviškai, rusiškai ir leiskiskal.
Telefonas Roxbury 0131

DR. H. S. STONE

AKY SPECIALISTAS
333 W. Broadway, So. Boston
VALANDOS: nuo 9 iki 7, tel.
Tel. Norwood 1503

E. V. WARABOW & CO.

(WRUBLIAUSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1179 WASHINGTON STREET
Norwood, Mass.

DANTISTAS DR. A. J. GORMAN

(GUMAIŠKAS)
Siekiamas po pietų
705 Main St., Montello, Mass.
(Kilpav Broadway Street)

LIETUVIS DANTISTAS A. L. KAPOČIUS

251 Broadway, So. Boston
"Kalevė" namas
Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 5, nuo 6 iki 8 vakar.
Užuhytas nuo 9 iki 12 val. diena.
Nuo 9 iki 12 (pagal sutarimą)